Het Iseghemsche Volk

Katholiek Volksgezind Weekblad

Tweede Jaargang. — Nr 2 — Zondag 12n Januari 1913

INSCHRIJVING
Een jaar : 3.00 fr. — 6 maanden : 2.00 fr.
Prijs per nummer : 5 cent.

DRUKKER-UITGEVER
We A. VAN MOORTEL-DE KEYSER
Rousselarestraat, 3, ISEGHEM.

Gewone aankondigingen : 25 cent. de reke.
Rechterlijke aankondigingen : 1 fr. de reke.
Groote en langdurige aankondigingen volgens overeenkomst.
Voor de aankondigingen buiten de twee Vlaanders, zich wenden tot Agence Havas, Martelaarsplaats, 8, Brussel — Beursplaats, 8, Parijs — Cheapside, 113, Londen

ONZE SPOORWEGEN.

De Belgische Spoorwegen hebben in de laatste jaren zulk eene reusachtige uitbreiding genomen, dat men het noodig gevonden heeft het ministerie van spoorwegen te ontlasten en den dienst der posterijen en telegrafen toe te vertrouwen aan het nieuw ministerie van zeewezen.

Met de spoorwegen alleen hebben minister Vandevyvere en zijn leger duizenden helpers en beambten werk in overvloed om dit mierennest in gang te houden en te doen groeien en bloeien.

Wat zijn wij vooruitgegaan sedert den tijd der postwagens!

België was het eerste land van het vasteland om op eigen hand den spoorweg in te voeren. Bijzondere maatschappijen hadden het elders beproefd, maar België sloeg zelf de handen aan het werk.

In 1834 werd een ontwerp door de regeering aan de Kamerleden voorgesteld. Het ging niet zonder tegenstand. Zeventien zittingen aan een stuk werd het ontwerp gewikt en gewogen.

De tegenkanters vonden allerhande redens tegen het oprichten der spoorwegen. Zij staan nog te lezen in de Kamerverslagen van 1834.

IJzeren wegen waren nutteloos, men had reeds genoeg met de steenwegen. De Staat zou nooit zijne onkosten kunnen keeren. Spoorwegen zouden maar dienst bewijzen aan de vreemde nijverheid om hare koopwaren door België te vervoeren. Voor den Belgischen handel was de waterweg beter dan de ijzeren weg. Veel menschen zouden zonder werk staan. Peerdenkweek en handel zouden te niet gaan. 't Ware nadeelig voor de aanpalende landbouwers, voor schippers, sluismeesters, schiptrekkers, enz. 't Ware van geen nut voor de landbouwers, daar de melk na de reis geklutst en gekeernd zou aanlanden.

Ten slotte werd het ontwerp den 28 Maart 1834 gestemd 56 tegen 28 en eene onthouding. Den 5 Mei 1835 werd de eerste spoorweg van Brussel naar Mechelen ingehuldigd en de eerste lokomotief *De Belg* stoomde over de spoorbaan, onder de verbijsterde oogen van duizende toeschouwers van wijd en ver toegestroomd om dien aardigen wagen zonder peerden te bewonderen.

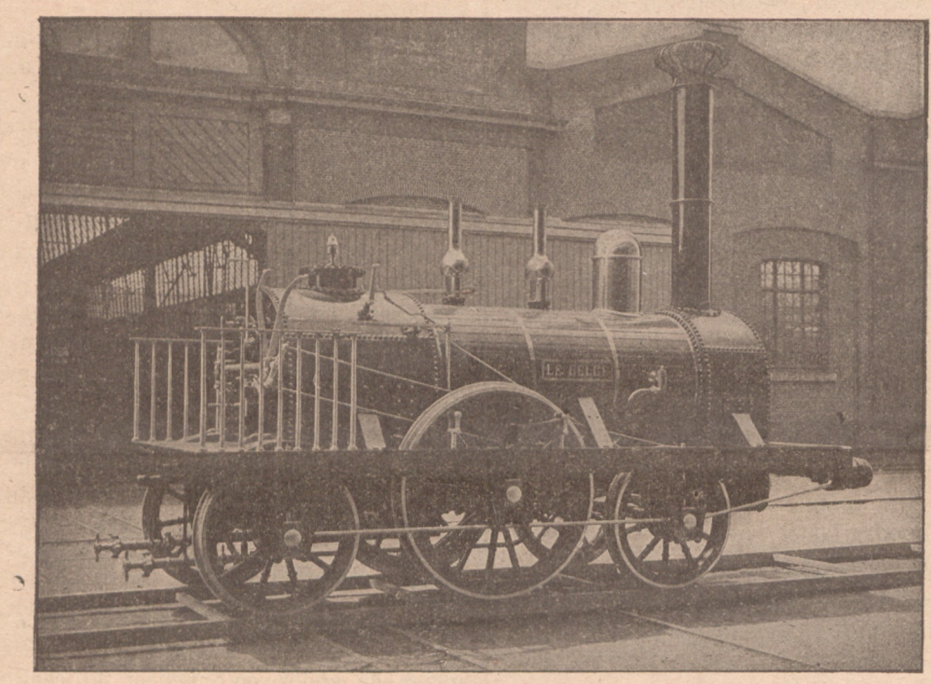

De Belg, eerste lokomotief van den Belgischen Staat (1835).

Moesten wij langs onze hedendaagsche spoorbanen zulk een stelsel van stoomtuig zien voorbij rijden, wij zouden denken dat het eene derschmachien is die op de sporen gesukkeld is.

Vergelijkt dit eerste stoomtuig met de laatste krachtige reuzentuigen die nu over de spoorbaan schijveren.

De laatste **stoomtuigen Flamme,** samengevoegd naar het nieuw stelsel van M. Flamme, ingenieur der Belgische spoorwegen, zijn echte kracht- en prachttuigen die de bewondering der buitenlandsche vakmannen afdwingen.

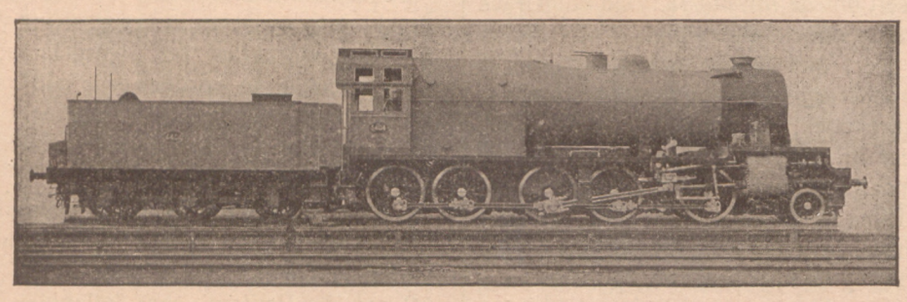

Stoomtuig *Flamme*, voor vervoer van koopwaren.

Iedere lokomotief *Flamme* bestaat uit 15 tot 16 duizend stukken, waaronder 3.000 verschillende. Zij weegt een 100.000 kilos. Om zulk een stoomtuig te maken moet men 130.000 kilos ruwe stof verwerken : 29.000 k. staal, 71.000 k. ijzer, 15.000 k. geutijzer, 15,000 k. koper.

Ieder stoomtuig kost omtrent 125.000 fr., rijdt aan 100 kilom. per uur en vervoert treinen van meer dan 400 ton gewicht.

Eene lokomotief Flamme heeft eene drijfkracht van 2.300 peerden. De eerste Belgische lokomotief bezat maar 41 peerdekracht.

Zij doet de reis Brussel-Oostende (125 kilometers) in min dan eene uur en half, de stilstanden Gent en Brugge medegerekend.

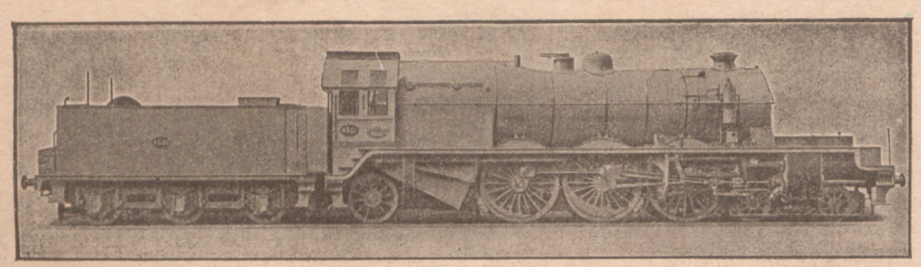

Lokomotief *Flamme* voor sneldienst van reizigers.

Over honderd jaren hadden de maalposten met zes peerden bespannen zestien uren noodig om dien afstand af te leggen.

De Belgische lokomotief Flamme staat tegenwoordig bekend als het volledigste en krachtigste stelsel der wereld.

't Is een eerekroon te meer voor ons klein landeken dat nievers aan den steert wil staan, maar in veel zaken aan den kop staat der landen.

ABONNEERT U OP ONS BLAD.

FAÇADE-WET !?

Wat moet men nu eindelijk gelooven van alles wat er over de nieuwe herbergwet geschreven en gewreven wordt ? Dat mag men waarachtig wel vragen, want het schijnt een nieuwe « Loi-wet » geworden te zijn, nog goed genoeg misschien om ievers achter een deur (al ware 't van de achterste... kamer) geplakt te zijn.

Minister Levie bracht op zekeren dag, heel onverwachts, een wet ter bespreking voor, eenerzijds om het vergunningsrecht af te schaffen, anderzijds om paal en perk te stellen aan 't immer groeiend getal herbergen. Ze moest rap gestemd worden, ten kon niet te rap, en de minister wilde zelfs van geen wijzigingen weten.

Alle verstandige lieden, al waren ze nog geen vooruitstrevende drankbestrijders, die eenigszins met onzen volkstoestand bekend zijn, juichten de wet toe. Die met maatschappelijke werken van volksopbeuring en ontwikkeling bezig zijn, waren uiterst tevreden in de kranige houding van den minister een sterke medewerking te vinden tegen de schandalige uitbuiting van volkswelvaart en zedelijkheid, die het herbergwezen is.

't Scheen inderdaad een schoone wet te zijn. 't Scheen een doortastende maatregel om toch eindelijk — beter laat dan nooit — niet alleen den drankduivel, maar ook het ontzenuwende en ontzedelijkende herbergwezen tegen te gaan.

En 't is wel in dien zin dat de wet voor de Kamers kwam ; daarvan getuigen klaar en duidelijk de haast van den minister en de aard zelve der besprekingen. 't Was wel ook in dien zin dat men buiten de Kamers de wet verstond ; getuige daarvan het rumoer en lawijd in het brouwerskamp.

En daar zie ! 't Schijnt nu dat wij allen mis zijn ! 't Schijnt nu dat de wet gemaakt wierd *ten voordeele van de brouwers !* 't Schijnt toch zoo !

't Was genoeg, zoo willen 't de bladen doen gelooven, dat de minister de verontweerdigde tronie zag van eenige heeren brouwers, om maar seffens het belang van een heel volk over 't hoofd te zien, te regeeren zelfs ten voordeele van een enkele klas die feitelijk slechts teert op het misbruik van het volk, en van zijne zoogezegde doortastende wet een façade-wetje te maken in den zin van onze gemeenteverordeningskes die een taksken leggen op nieuwe herbergen.

Hoe ellendig ! Hoe lamlendig ! als het waar is ?

Want ja ! overtuigd was men dat de nieuwe taks te betalen viel bij iedere verandering van drankslijter, die geen nauw familielid of vennoot was. En nu komt men ons vertellen, over het hoofd en tegen den zin der wetmakers van Brussel, dat een brouwer-eigenaar ook ontslegen is van de taks in zijn bestaande herbergen, al veranderden dan ook zijn huurders alle veertien dagen ; en dat alleen omdat hij brouwer-eigenaar is !

Wie houdt men hier voor den aap ?!

't Moet nu toch niet meer herhaald worden dat er veel te veel herbergen zijn ; dat gerust de drie vierden mogen verdwijnen, zonder dat er gevaar is dat iemand zal moeten dorst lijden ; dat « feitelijk, zooals de zaken nu staan, het alcohol- of brouwerskapitaal geen behoorlijke winsten kan maken tenzij er **te veel** gedronken wordt » *(Hooger Leven)*... En dit « *te veel drinken* », dit hemeltergend en wraakroepend volksuitbuitingstelsel zou de minister hier nog komen bekrachtigen door een willekeurige wetsverklaring ? ! !

Dit kan door geen weldenkende lieden geduld worden !

Er zijn nog Rechters in België !

En we wilden eens de zaak voor den rechtbank zien komen om te weten of de wet wel die verklaring toelaat. Artikel 21, dat hier ingeroepen wordt, is wel eerst en vooral door de wetgevers, binst de besprekingen ter Kamer en Senaat, *aldus niet verstaan geweest.* Men ga enkel de opmerkingen na die daar gemaakt wierden ! Kan nu een ministerieele omzendbrief een wet heel op haar hoofd zetten ? ?

Art. 21, § 1, luidt als volgt: « *Indien eene slijterij, voor rekening van eenen derde, wordt gehouden door eenen zaakvoerder of anderen aangestelde, wordt voor de toepassing der taxe, de lastgever alleen als slijter beschouwd* ».

En dat wordt nu uitgebreid tot alle herbergen, waarvan een brouwer eigenaar is ! ? Ge moet de woorden bij de ooren rekken om eenen herbergier die pacht aan een brouwer te doen doorgaan als zaakvoerder voor dien brouwer ! Ja ! 'k zou 't verstaan als de brouwer ook de patent betaalt ! Want de patent duidt toch wel den drankslijter aan !

Maar als de brouwer geen patent betaalt voor zijn herbergier, dan is hij ook geen lastgever, en de herbergier is zijn zaakvoerder niet ! En artikel 21 is niet toepasselijk, spijts ministerieele omzendbrieven.

Want als hij ontslegen is van den taks, voor **al** zijn herbergen, *dan moeten de andere eigenaars van herbergen ook aanzien worden als lastgevers,* en hun huurders als zaakvoerders. En 't komt er weinig op aan van waar het bier komt. Als ik, eigenaar, mijn herbergier hier of daar doe bier nemen, dan is dit ook van zijn eigen bier ; ten andere, om van mijn eigen brouwsel hem te leveren, ware 't genoeg dat ik aandeelhouder ben in een samenwerkende brouwerij.

En daarmêe, Mijnheer de Minister, als die uitleg die de dagbladen ons over artikel 21 meêdeelen, juist is, dan was 't wel de moeite niet een nieuwe « Loi-Wet » te maken : *ze valt toch ellendig in... 't bier !*

Alla ! Mijnheeren, 't is te herdoen ! Want 't is toch al te flauw om ernstig te zijn.

DE NIEUWE LEGERWET EN HET VLAAMSCH.

We hebben vroeger de nieuwe legerwet uiteengedaan, en beoordeeld. In princiep hebben we ze goedgekeurd, omdat we 't waarlijk niet onredelijk vinden, dat Belgie met eigene krachten zijne onafhankelijkheid kunne beschermen. Dat dit zelfs onmiddellijk praktisch is, dit is, dat deze macht misschien in de naaste toekomst zal moeten gebruikt worden, bewijzen de onheilspellende geruchten, de dreigementen her en wederher tusschen de verschillende landen van Europa, die ons, geregeld, doen opschrikken. Vroeg of laat toch berst het onweer uit.

Men klage dus niet over te groote kosten. Nog grooter kosten, en nog meer ongemak zouden we hebben, moesten we eens in de handen van Frankrijk, Duitschland of Engeland vallen.

Men zegge ook niet: de menschen zijn broeders die elkaar moeten beminnen, niet bevechten. Er zijn immers al vele dingen die zouden moeten zijn, en die toch vruchteloos verlangd worden. Er zouden geen dieven mogen zijn, en toch sluit iedereen goed zijn deuren. Er zou nooit geen oorlog mogen zijn, en toch!..... Komt! verdedigen we goed ons land.

Het princiep der wet keuren we dus goed.

Daarom echter niet heel de wet.

* * *

Dit onder andere stoot ons tegen de borst, dat

de kwestie van het Vlaamsch of niet-Vlaamsch karakter van ons leger

in 't geheel niet aangeroerd is.

Meent men dus waarlijk aan hooger hand, dat het Vlaamsch volk, de groote meerderheid soldaten aan het leger leverend, niettemin, lijk voorheen, voort heelemaal als verstekeling zal willen behandeld worden ?... Heeft men waarlijk zulk een laag gedacht van ons volk: dat men dit volk voort straffeloos met den voet zal mogen treden, effen door, geheel en al plat?... En zou ons volk waarlijk zoo diep gezonken zijn in Vlaamsch opzicht, dat het zich gedwee zou laten versteken en zijn goed recht op eerbiediging van zijn Vlaamsch karakter niet zal opeischen?.. En zouden onze Vlaamsche volksvertegenwoordigers en senators waarlijk zóó verbasterd en verslaafd zijn, dat ze niet alleen de vertrappeling van hun volk zouden gedoogen, maar die zelf zouden bevelen en uitvoeren?... En moest dit nu eens met den eenen of anderen 't geval zijn, zou het Vlaamsche volk, zouden diens kiezers dan waarlijk zóó versuft wezen, dat ze dien onbeschaamden kerel geen rekening zouden vragen, en met klinkende munte betalen?

* * *

Rechtzinnig gezeid, we kunnen van zoo'n al te verre gaande ontaarding en zakkigheid niets gelooven!

Misschien kent ons volk den toestand niet; misschien zien onze voormannen de gewichtigheid der te nemen beslissing niet in. Dit kan mogelijk zijn; het andere niet.

* * *

Daarom dan wijzen we kort aan, wat iedereen lang diende te overwegen, en diep in den geest en hart te bewaren.

I.

Hierover zijn allen het eens gewis: *dat we nu van de legerkwestie een oplossing moeten krijgen, die ofwel afdoende ofwel toch van langen duur is.*

't Is immers onaangenaam, 't werkt op de zenuwen, en daarbij 't rooft veel tijd, maar altijd weer dezelfde vraagstukken te berde te zien komen, en altijd maar een stapje met eens te korten. Geraken we integendeel eens voor goed te einde, dan toch is er rust!...Wel! deze rust, op het gebied der legerkwestie willen we nu volstrekt!...

Goed! maar staan we nu waarlijk voor een afdoende of toch doorslaande oplossing, dan is het ook waar:

dat, zoo we in één of ander opzicht gefopt worden, wij het zijn voor lang, zoo niet voor altijd.

Welnu

II.

We toonen aan, dat zoo de wet doorgaat zooals ze wordt voorgesteld,

we vooreerst vreeselijk gefopt zijn in taalopzicht.

Immers, komt er geene verandering: dan zal de toestand blijven in het leger, maar nu uitgebreid over heel de massa, over schier 't heele volk van Vlaanderen : dat Vlaanderens taal er voort voor niets zal tellen ; dat het Vlaamsch-zijn er als een onnuttig iets, erger nog als een schadelijk iets zal blijven doorgaan. Dus, dat jaar op jaar, en geslacht op geslacht, in het leger het bewijs zal geleverd worden, en door onze jongens de ondervinding opgedaan, dat ze in die hoogere wereld met hun Vlaamsch nievers, met het Fransch alleen overal kunnen geraken. Dus, dat ze niets beters te doen hebben, als ze willen vooruit komen, dan hun Vlaamsch karakter en hunne Vlaamsche taal maar seffens van kante zetten. En zoo, moet **een verfranscht leger ons noodzakelijk brengen tot algeheele verbastering, verfransching van ons volk !**

Is er één volksvertegenwoordiger of senator in heel het Vlaamsche land, die den triestigen moed zal hebben derwijze aan de ontaarding van zijn volk mee te werken? Wel! moest dit gebeuren dan zeggen wij op voorhand: voor 't heele leven zal hij de schandvlek dragen der volksverraders.

* * *

Men zal opwerpen:

III.

Geschiedt alles in 't Fransch bij 't leger,

de Vlamingen zullen er gemakkelijk hun Fransch leeren!..

En inderdaad, de meeste Vlamingen kennen gaarne Fransch en ze hebben gelijk.

We zeggen wij echter aan onzen kant: dat men hun dus Fransch *leere* in 't leger (ze hebben er tijd genoeg), maar niet Fransch *make*. 't Eene is zeer wel mogelijk zonder 't andere.

IV.

Welke oplossing verkiezen wij van deze Vlaamsche kwestie?

Slechts ééne geeft ons waarborg — al de andere zullen uitkomen op fopperij.

We willen

de splitsing van ons leger in Vlaamsche en Fransche regimenten, *met verblijf voor elk, waar het de krijgsoverheid goed vindt...* Wil men deze voldoening niet toestaan, dan zou geen Vlaamsch Kamerlid de wet mogen stemmen. Wat willen wij immers ons land verdedigen, als wij tegelijk ons Vlaamsch volk moeten afmaken?

Wie een betere oplossing weet, zette die vooruit.

VAN HIER EN ELDERS.

In Duitschland volgt M. von Jagow op aan wijlen M. Kiderlen-Waechter, als minister van buitenlandsche zaken. Hij was voorheen gezant te Rome.

—

Dom Berlière, benediktijn van Maredsous, is hoofdbewaarder der koninklijke boekerij te Brussel benoemd in vervanging van Pater Van den Gheyn, jesuit, die zijn ontslag gaf voor gezondheidsredens.

—

Niet min dan 205 advokaten en 40 stagiairen zijn ingeschreven bij het Beroepshof van Gent. De oudste is M. Eugeen Rottier, die op de lijst der advokaten staat sedert 1855.

—

In 1911 werden 50.838 personen van de oude van 12 tot 18 jaar veroordeeld in Duitschland voor misdrijven, zooals gelddieften, aftreugelarij, slagen en wonden enz. Acht werden veroordeeld voor moord. 1371 voor zeden, verscheidene voor brandstichting.

—

In Engeland heeft een geleerde het middel ontdekt om suiker te maken uit zagemeel. Hij heet die suiker sacchulose; men kan er alkool uit trekken en, vermengeld met melassen, levert zij een uitmuntend voeder voor peerden en vee.

—

Het kontingent van het Belgisch leger op vredevoet is, bij koninklijk besluit, voor 1913 bepaald op 100.000 man.

—

De weduwe Cornelis, landbouwster te Aalter zal den 24 Januari aanstaande haar eeuwfeest vieren. Zij heeft 6 kinders die, ongetrouwd, nog bij haar wonen.

—

Baron Ruzette is senateur voor het arrondissement Brugge in vervanging van M. Van Ockerhout, ontslaggever, uitgeroepen. De kartellisten kwamen niet op. M. D'Hondt, burgemeester te Blankenberghe, zal Baron Ruzette vervangen in de Kamer van volksvertegenwoordigers.

—

De Belgische senaat herneemt zijne werkzaamheden, Woensdag, 22 dezer.

—

De dader der moord, nieuwjaardag gepleegd, te Brussel, op vrouw Reynders is gevonden en aangehouden. Het is een zekere Ranvez, gewezen policieagent. Hij heeft zijne misdaad bekend, zeggende dat het de armoede is, die hem moordenaar miek.

—

Te Ukkel werd de weduwe Pelsef, eene alleenwonende rentenierster, vermoord in haar huis.

—

Valsche dobbelfranks met de beeldtenis der Fransche Republiek en het jaartal 1871 zijn in omloop te Brussel en omstreken.

—

Willem II zal den 15 Juni aanstaande, 25 jaar Keizer van Duitschland zijn. Zijn jubelfeest zal met buitengewonen luister gevierd worden.

—

In de Engelsche Kolonie Rhodesia nabij de grenzen van Belgisch Congo, hebben zich verscheidene gevallen van slaapziekte met doodelijken afloop voorgedaan.

—

Ons Koning Albrecht en de prinsjes hebben den dag van Maandag overgebracht te Dover.

—

Vrouw Robinson is lid van het Senaat van den Staat Colorado, Noord Amerika, gekozen. In dien Staat zijn de vrouwen stemrechtig en maakt eene vrouw deel der Kamer van Volksvertegenwoordigers.

—

Het Staatsbestuur van Bulgarien is vast besloten de gewetensvrijheid der katholieken te eerbiedigen, de inrichting van katholieke bisdommen te vergemakkelijken en de stichting van katholieke scholen en liefdadige gestichten toe te laten.

—

De socialistische gemeenteraad van Saumur (Frankrijk) verwierp het voorstel eener toelage ten voordeele der arme kinders van de vrije scholen.

—

In de haven van Toulon sprong eene doombuis aan boord van het Fransch pantserschip Massena ; 8 personen werden gedood.

—

Te Nizza is eene rots in de rivier Paillon gevallen nevens verscheidene linnenbleeksters. Twee kinderen, die rond hunne moeders speelden, werden gedood. Eene vrouw werd erg gekwetst.

Over de uitsluitingen te Rousselare.

De Dageraad, in zijn verslag over de gebeurtenissen in de spinnerijen, in het nummer van 29 Dec., schreef dat de drie spinfabriekanten, de HH. Fr. Tant, H. Carlier en de Heeren van de « Jutoise » den Dinsdag 24 Dec. tot de **uitsluitingen** overgingen.

M. Carlier loochent zulks en scheldt daarom *De Dageraad* uit voor *leugenaar* en *lasteraar*. Hij zond zelf een schriftje rond deze week op 't adres van *De Dageraad*, waarin hij zulks tracht te bewijzen en waarin hij ook van de gelegenheid gebruik maakt om zijne gal te spuwen tegen de christene vereenigingen om zekere personen valschelijk te beschuldigen.

De christene vereeniging heeft, naar hetgeen wij gezien hebben, hare verdediging genomen; zij kent trouwens hare zaken en hare plichten; en door het vlugschrift, welke zij over een paar dagen rondzond heeft zij eens te beter bewezen dat *De Dageraad* in zijn kort verslag over de gebeurtenissen noch gelogen noch gelasterd heeft met te zeggen dat de heeren *Fr. Tant, H. Carlier*, en de heeren van de *Jutoise* hun volk hebben uitgesloten,

't Blijft dus waar, M. Carlier, wat *De Dageraad* vroeger schreef en wij vragen ons nu af wie er gelogen heeft en wie de ware lasteraar is?

Wij verzenden onze lezers naar het schrift door de christene vereeniging verledene week uitgezonden.

En opdat iedereen ingelicht weze, nemen wij hier uit hetzelfde schrift eenige bijzondere punten over, die klaar de uitsluiting bewijzen.

1. M. Carlier vergeet te zeggen in zijn antwoord dat hij wel 't *akkoord* was met de andere spinfabriekanten om uit te sluiten indien men in de stakende fabrieken aan 't werk niet ging.

2°) Mr Carlier vergeet nog te zeggen dat hij Dinsdag vóórmiddag rond 11 1/2 uren tot zijn eigen werkvolk gezegd heeft dat men 's namiddags niet meer zou het werk herbeginnen indien men in de andere spinnerijen niet aan 't werk was.

3°) 't Komt ook in het schrift van Mr Carlier niet, dat eenige zijner werksters hunne molens Dinsdag in den vóórmiddag moesten kuischen om hun te doen verstaan dat deze in den namiddag niet meer moesten draaien.

4°) Dezelfde heer zegt ook niet dat de werklieden van Mr Fr. Tant tot tweemaal voltallig werden uitgesloten.

5°) Mr Carlier vergeet nog te zeggen dat de heeren van de « Jutoise » den Dinsdag *vóórmiddag*, juist gelijk hij, tot hun werkvolk gezegd hebben dat er uitsluiting was 's namiddags, indien men in de stakende fabrieken aan 't werk niet was. Deze hebben er nog bijgevoegd : Komt dus zien dezen namiddag, maar gij moet u niet ontkleeden.

« Wij vragen nu rechtzinnig aan alle menschen » lezen wij verder in dat vlugschrift, « indien zelfs geen enkele werkman of werkvrouw, nadat ze vast en zeker wisten dat het werk in de stakende spinnerijen niet hervat was, zich zelfs aan de poort niet hadden laten zien, als zij dan ja of neen, zouden uitgesloten zijn ?

Wij zeggen zonder aarzelen : **ja.**

Waarom? Omdat na zulk bericht een uur te voren gehoord te hebben, er tusschen niet binnengaan en zich laten van den koer drijven, maar dit verschil bestaat, dat de werklieden in het eerste geval met zich wat min laten beulen en den zot houden.

In hunne plaats zijnde zouden wij, en voorzeker vele menschen met ons, juist gelijk gehandeld hebben.

Wij weten echter wel waarom M. Carlier zoo de zaken tracht te verdraaien. Nu verstaat hij goed de hertelooshеid en laagheid der *daad van uitsluiting ;* en als medeplichtige aan die schanddaad zoekt hij zich **nu wit te wasschen.**

« *De Dageraad* » *heeft niet gezegd dat Mr Carlier geen verhooging van loon had toegestaan.* « *De Dageraad* » heeft alleen en enkel gezegd dat *hij met Mr Tant en de heeren van Jutoise* uitgesloten heeft en is alzoo bij de zuivere waarheid gebleven.

Daarbij heeft *De Dageraad* zijn *oordeel* over de uitsluiting uitgesproken, zijn oordeel over de *daad zelf* van uitsluiting zonder zich om personen te bemoeien en hij heeft gezegd, hetgeen hij nog zeggen durft dat in deze omstandigheden uitsluiten onmenschelijk en onredelijk is, dat uitsluiten is : de menschen op straat en broodeloos stellen.

En zulks is in den tegenwoordigen tijd olie op het vuur gooien.

In zijn schrift spreekt M. Carlier dan in veel punten nevens de kwestie : hij moest bij de *uitsluiting* blijven en zijne *beoordeeling* neêrschrijven over de uitsluitingen. Daarover en daarover alleen heeft *Dageraad* geschreven in zijn nummer van 29 December.

Wij bedanken intusschen M. Carlier, voor de verhevene spotwoorden welke hij over heeft voor schrijver van *Dageraad*.

Onder andere, omdat in *Dageraad* van Zondag laatst 5 Januari staat: « *'t Is een jammerlijke strijd, waarvan wij alle verantwoordelijkheid loochenen* » daarop roept M. Carlier uit : « O christene schijnheiligheid!! »

Hij scheldt den schrijver uit voor *lafaard, oproermaker, leugenaar, lasteraar, een Pilatus*, enz...

Nu, wij zullen ons om die woorden in het geheel niet ontstellen en intusschen de lezers van *Dageraad* kalm en onpartijdig laten oordeelen.

Wij zullen immer recht voor de vuist blijven en de zaken (niet de personen) zeggen gelijk ze zijn en ze beoordeelen naar hun juiste waarde. X.

STAD ISEGHEM.

Werkliedenbond : 't Is morgen 12n Januari, weeral te doen, weet gij het ? 2n Zondag en *algemeene vergadering te 5 uren*. 't Zal natuurlijk al in orde zijn. Leden, allen op post ; na de feestvergadering van Zondag moeten we met nog meer iever naar onzen bond komen.— Nieuwe leden op post !

Onze Feestvergadering van Zondag laatst was in regel ei ! Volk, een geheele zale ; en in orde, 't deed deugd. En dan een puike rede van onzen voorzitter die ook Baron Karel en Eerw. Heer Pastoor bedankte om hun tegenwoordigheid ; en nogmaals het doel en de inrichting van den Bond uiteendeed.

Een voordracht met gekleurde lichtbeelden over « Kerstdag, » waar de E. H. Proost zoo gemoedelijk en hartelijk over het Kerstfeert sprak en de beteekenis van die groote gebeurtenis. Kerst en Kunstliederen, en nog een kluchtlied, ook al. We bedanken van harten die studenten van hier en van buiten Iseghem, die met zooveel toewijding en offerwaardigheid hun tijd en hun werk besteedden aan het *Werkliedenfeest*. Dank, jonge mannen, er zit hooger gedacht in u dan geldbejag en ikzucht. Dank en tot ziens !

Koren waren er ook al en wel uitgevoerd.

En dan... de kinema die voor den eersten keer afrolde zijn luimige tafereelen. — Onvergeldelijk feest.

Bij vergissing stond Zondag in het blad dat de kinema van 't goede zaad was — Niks van, 't is de *Eigendom van 't Gildenhuis !*

Onze Cinema-Vertooning van Maandag laatst lukte allerbest. Wie er was heeft gezien dat het een prachtig machien is, en uitstekend werkt.

't Succes is verzekerd ; niemand zal nog de vertooningen willen missen, die treffelijke en schoone vertooningen begeert te zien.

Propagandaclub. — Een tachentig man waren op post, Maandag avond. 't Was een gevulde zitting. Verslag, mededeelingen, de nieuwe herbergwet, de nieuwe wet op de mutualiteiten, en eindelijk de vrije bespreking.

Er komt van langs om meer *beweging* in de vergaderingen. Zoo moet het gaan ; we zijn daar om malkander in te lichten.

Zangafdeeling. — Zondag te 11 uren, na de hoogmis ! Allen op post. De boekskens niet te vergeten, verstaan ?

Boerenbond. — Eerw. Heer Colpaert was aan 't woord, Zondag laatst. Verleden jaar liepen zijn voordrachten over plantenkweek. Dit jaar over *dieren*kweek. Zondag laatst was er wel volk ; toekomende keer nog meer !

Burgersbond. — *Lessen over Boekhouden.* — Maandag avond werd, door toedoen van den Kath. Burgersbond, de eerste der 12 lessen over boekhouden gegeven in den *Café Royal*. Nogal wel toehoorders. De leeraar, M. Tack, gaf eerst een algemeen gedacht. Hier leeren we niet het boekhouden dat in het onderwijs wordt aangeleerd en wel zeer duidelijk, maar ook zeer ingewikkeld is, veel tijd vergt en weinig geschikt is voor klein-handelaars. Ziehier hoe onze methode werkt. Op een gegeven tijdstip houden we stil, schatten ons bezit en onze schuld waarvan het verschil ons handelskapitaal uitmaakt. Zulk beeld onzer zaken geeft ons de *inventaris*. Dan volgen we alle veranderingen en wisselingen onzer waarde, en schrijven die neer, niet in één hutsepot-dagboek, maar wel in *onderscheiden dagboeken :* kasboek, loonboek, fakturenboek, magazijnboek en zoo meer. Voeg daarbij een brievenboek, en ge zijt in orde met de wet, ja ; maar niet met u zelf. Want dat is geen boekhouden ! Bijna al het nut van dit schrijven gaat verloren, wanneer ge geen 3e bewerking doet : het bestudeeren en rangschikken van de gegevens uwer dagboeken. Zoo maakt ge een *handelsstaat* die u het procent uwer onkosten in verhouding met uw bedrijfcijfer geeft. Dit alleen toont u den waren gang uwer zaken en laat toe een *juisten* inkoopprijs te maken, zoowel als de groot-fabriekanten.

Zulk klaar en zeer modern opgevat boekhouden zullen we ontleden en leeren toepassen in de volgende lessen.

Burgers, laat de gelegenheid niet verloren gaan om degelijk handelsonderricht op te doen.

Noorderkwartier.

Heer Uitgever,

Mijn cijfers liggen gereed; maar voor we dit alles mededeelen, kan het goed zijn nog eenige inlichtingen te geven over taksen.

Wanneer de gemeente straten legt, en de noodige kasseiwerken uitvoert, hoe worden de taksen bedeeld over de eigenaars door wier land de straat getrokken wordt?

1. Voor het terrassement, dat is voor de aardewerken, opvoeren, afvoeren, effenen van de straat, komt er geen taks op de eigenaars. In vele steden betaalt de eigenaar zooveel per *cubiek meter*. Hier vallen de lasten op heel de bevolking dus.

2. De straten hebben doorgaans tien meter breedte. De aangelande betaalt de helft van de breedte indien hij eigendommen heeft aan den *eenen* kant van de straat. Dat komt dus op 5 meter. Natuurlijk dat hij dubbel betaalt zoo hij van weerskanten grond heeft. Hij betaalt :

8 fr. per vierkante meter voor de eigenlijke straat.

11 fr. per vierkante meter voor de bordure.

Voor de riolentaksen, dat is een taks die ook in andere straten kan voorkomen en van eenen anderen aard is.

3. Wanneer wordt die taks betaald?

De eigenaar *mag dadelijk* betalen, maar hij kan nog anders te werk gaan.

Hij mag *wachten* tot dat er gebouwd wordt; maar dan moet hij ieder jaar aan de stad den intrest uitkeeren van 't geld door de stad besteed aan die werken. 't Is te zeggen hij betaalt fr. 3-75 per cent. Iemand dus die 1000 frank zou moeten betalen aan stad, mag ieder jaar fr. 37-50 betalen tot dat hij bouwt.

4. Werklieden die een huis zetten voor eigen gebruik betalen die taksen niet.

Nu zou ik willen eenige vraagskens stellen.

a) Er wordt gesproken en geschreven over *kleine* eigenaars die plat geleid worden door zulke werken en taksen. Wat verstaat men zooal door kleine eigenaars? Waar houdt men op *kleine* eigenaar te zijn en waar begint het profijt?

b) Ik hoorde zeggen dat op kwartieren waar *nog maar sprake is* straten te trekken de grond reeds aan 8 fr. de vierkante meter betaald wordt. De koopers weten nochtans wel dat zoo er gebouwd wordt, ze dadelijk die taksen zullen moeten betalen. Die grond is dus gedierd, en van 8 keeren zijn waarde, omdat er daar straten *zouden kunnen* komen. Nu 't is wel gebeurd te Iseghem dat de huispachten verhoogden omdat er *gingen* borduren geleid worden. Dat gebeurt al!

Is dat waar van dien grond aan 8 fr. de vierkante meter?

c) 'k Heb een voorstel te doen aan een mensch die vindt dat heel Iseghem die lasten moet dragen. 't Is nu Xaveer, die dat zegt, 't is waar; eiwel 'k ben met hem 't akkoord zeker in 't volgend voorstel.

Als er straten te trekken zijn door onbebouwde gronden, de stad zal die gronden *onteigenen* en er de gewone prijs voor geven, laat nog 2 frank de vierkante meter. De stad zal op haar kosten al de werken doen en dan verkoopen in bouwgrond aan de prijzen die ze zelf stelt?

Dan zullen inderdaad de lasten door allen *gelijk* gedragen worden.

Kwestie zijn daar ook geen graten in, in dat laatste voorstel ?

Daarmêe is er echter middel tot gedachtenwisseling. Ik verhope wel dat er iemand daarover zijn gedacht, *zijn* oordeel zal geven.

Hoogachtend, X.

Noorderkwartier.— Wij vernemen dat 't beheer der Staatsspoorwegen voor het maken van het Noordkwartier tusschen den spoorweg en de vaart te Iseghem, aan het stadsbestier de volgende overeenkomst voorstelt.

1.) De Staat zou voor het maken der laan langs den ijzerenweg van aan de Posthoorn tot aan de Mandelstraat, ongeveer 2740 vierkante meters grond afstaan.

2.) De Staat zou de overwegen nummers 95 (aan de hofstede van M. Velghe), no 96 (aan de hofstede voorheen van M. Tanghe) en no 97 (aan den gevel der woning van M. Spriet-Cantaert) verdooven en een nieuwen overweg plaatsen rechtover de Ameyestraat.

3.) Om het leggen van den nieuwen overweg aan de Ameyestraat toe te laten, zou de Staat, op zijn kosten de spoorweg ongeveer 40 centimeters verhoogen.

4.) De Staat zou op eigen kosten aan den tegenwoordigen overweg no 96 en welke zal verdoofd worden eene voetgangers overbrugging oprichten.

5.) De stad zou al de aangeduide werken uitvoeren noodig om den Nederweg en de Ameyestraat te verlagen, ten einde het leggen van den nieuwen overweg toe te laten.

6.) De stad zou moeten aankoopen en aan den Staat kosteloos afstaan in verwisseling van den grond haar door paragraaf een overgelaten, om bij de statie ingepaald te worden, eene langwerpige streep grond, groot ongeveer 1100 vierkante meters, liggende van aan het electriciteits gesticht tot bij de hofstede van M. Tanghe.

Scheepvaart van 1en tot 9en Januari 1913.

Passe-Partout met lijnzaad voor Constant Vandemoortele.

Canal de Roulers, met koloniale waren voor verscheidene.

Dieu veille sur nous, met kolen voor de We Conrard Verstraete.

Beweging der scheepvaart gedurende het jaar 1912.

GETAL	LADING	GEWICHT
144	schepen kolen met	25,565 ton
60	schepen zaad met	9,443 »
45	schepen bouwstoffen met	5,795 »
24	schepen bloem met	802 »
22	schepen hout met	2,690 »
11	schepen boomen met	2,951 »
2	schepen cokes met	440 »
3	schepen te Iseghem geladen met lijnzaadkoeken	770 »
311	schepen met te samen	48,456 ton

Gedurende het jaar 1911 waren er 270 schepen met een gezamentlijk gewicht van 32,238 ton, het zij eene vermeerdering van 41 schepen, met eene vermeerdering van gewicht van 16,218 ton.

Ongelukken. — Twee jammerlijke ongelukken hebben deze week twee families in rouw gedompeld.

De heer B. Paret stortte in eene vlaag van heete koorts naar beneden, en viel doodelijk gewond op de straatsteenen.

Philibert Baes, statiewerkman, in dienst te Komen, is Woensdag morgen bij ongeval onder een goederentrein geraakt en aan stukken gereden. Hij kon nog de H. Olie toegediend worden.

Gisteren werd onder grooten volkstoeloop Ph. Baes begraven in St-Hilonius. Zelden zagen we dergelijke deelneming. Wel een schoon bewijs dat een ongeluk dat onze families treft, algemeenen weerslag vindt bij de gansche bevolking.

Aan de beproefde families bieden wij onze christen rouwgroeten.

EMELGHEM.

Oud-soldatengilde. — Maandag vieren onze oud-soldaten hun jaarlijksch feest. Om 8 uren plechtige mis tot geestelijk en tijdelijk welzijn der leden waaraan allen zullen houden tegenwoordig te zijn.

Om 11 u. en 1/2, optocht naar 't lokaal in d'*Oude Vijf Wegen*, waar een noenmaal zal opgediend worden. Mannen, allen flink op post en deftig gevierd !

Feest der Sparende Vrienden. Op onze gemeente bestaat eene bijzondere Spaarmaatschappij ten jare 1895, door eenige welmeenende vrienden opgericht, welke voor doel hadden onze bevolking, bij middel van kleine stortingen, ten huize afgehaald, toe te laten een klein kapitaalken te vergaren om, in 't begin van den winter, eenige nuttige of noodzakelijke aankoopen te doen.

Maandag laatst werd in hun lokaal *Den Hert*, het 17jarig bestaan der maatschappij gevierd. — Aan heer Henri Timperman, stichter en voorzitter der Gilde, werd uit genegenheid en dank een prachtig portret aangeboden. Het feest eindigde in de blijdste gemoedstemming. Wij voegen onze wenschen bij dezen der leden en wenschen den heer Timperman, hertelijk proficiat.

Overzicht van 't verleden jaar.

Belofte is schuld! Dus een woordje over de werking en toestand van d'eene en d'andere onzer gilden. — Eerst gesproken over H. Vincentius genootschap. In 't verloopen jaar vierde het zijn vijftigjarig bestaan alsook het jubelfeest van zijnen voorzitter en medestichter M. Eugeen Depoorter. In 't gedrukt verslag dier feeste lezen wij dat sedert zijn bestaan het genootschap meer dan vijftigduizend frank aan de armen onzer parochie uitdeelde. Aan het feest namen deel; de geestelijkheid, de gemeenteraad, disch en kerkraad, alzoo eenen blik van genegenheid gevend aan dit christen en uiterst menschlievend werk. Wij mogen het St-Vincentiusgenootschap niet namen zonder te spreken van onze kerelsgilde, waarvan de leden, zangere en spelers, zooveel jaren reeds het hunne bijbrachten om het genootschap te ondersteunen door concerten en vertooningen. Dit jaar werd een nieuwe voorzitter, H. François Decaigny, alsook een nieuwe bestuurder, H. Karel Hoet, gekozen. Dit jaar gaf de gilde een buitengewoon welgelukt concert en heeft alzoo nog eens getoond dat zij haren goeden naam weerdig blijft. Dit jaar ook zagen wij een nieuw katholiek muziek tot stand komen, dat reeds dertig leden telt. Het gaat goed vooruit en dank aan den goeden wil en verstandigen aanleg der leden, zullen wij algauw een goed muziek hebben.

Te naaste keer nieuws over de anderen gilde ! Indien gij wilt op de hoogte zijn van hetgeen op uwe gemeente gebeurt, leest het *Iseghemsche Volk*, en leert het aan anderen kennen.

Priesterlijke benoemingen.

Bisdom Brugge: E. H. Dereere, bewaker der internen in 't collegie te Meenen, wordt benoemd tot econome en leeraar van mathesis in hetzelfde gesticht.

E. H. Hannebouw, tweede bewaker, wordt benoemd tot eerste bewaker.

E. H. Dehouck priester in het Seminarie, wordt benoemd tot tweede bewaker.

E. H. Deleu, econome aan 't klein Seminarie te Rousselare, wordt superior aldaar in vervanging van Z. E. H. De Saegher.

Nieuws van Kortrijk

Openbare Meeting op Zondag 12 dezer, om 4 uren namiddag, op het Stadhuis, over «'t Vlaamsch in het Leger.» Sprekers : De heeren Adv. Van Roy en Dr Speleers, uit Gent. — Ingang vrij.

Wedstrijden voor hooger onderwijs. — M. Willy Bersou, ons stadsgenoot, doctor in geneeskunde der hoogeschool van Leuven, heeft eene eervolle plaats bekomen in de wedstrijden, tusschen de studenten der 4 hoogescholen onzes lands en is toegelaten mede te dingen voor eene reisbeurs van geneeskundige wetenschappen.

Wij bieden hem onze hertelijke gelukwenschen.

Voor uwe drukwerken wendt u tot de welgekende *Boek- en Steendrukkerij van* **J. Vermaut,** *Langesteenstraat, 28, Kortrijk.*

Groot magazijn van Bureelgerief. — Voordeeligste voorwaarden. — Spoedige bediening.

De socialisten tegen het werkvolk ??? — Volgens de socialistische opvatting van het materialismus is liegen geen zonde (liegen is volgens de socialisten de wet der Evolutie). Daarom hebben ze het ook niet gelaten bij de beoordeeling onzer prachtige vergadering van 15 December 1912.

Volksrecht, orgaan der gaaien, van 22 December 1912, drukt zich uit als volgt :

« Zondag 15 December 1912, terwijl de dompers lagen te janken, vierden de soc. vrouwen en Propagandaclub de inschrijving van het 100ste lid! »

Ha la la? dan vierden de gaaien hun 100ste lid; dus ze tellen 100 leden, mannen en vrouwen samen. Bravo dat is wel.

Maar op dit oogenblik waren er in de Gilde der Ambachten : 400 vrouwen en 900 mannen die met gespannen aandacht de man « uit één stuk » aanhoorden. Wat denkt ge daarvan, gaaien-temmers?

De groote zaal der gilde was bomvol; 1300 menschen waren aanwezig, zeker 300 zijn er moeten terugkeeren omdat er geene plaats meer was.

De gaaien mogen toch weten wat de man « uit een stuk » heeft behandeld, wij zijn niet hebzuchtig, wij zullen er de gaaien een brok van mededeelen.

Onderwerp : de samenwerking en vakvereeniging als opvoedingsmiddel der werkende klas.

« De samenwerking bevordert de spaarzaamheid, « moedigt de voorzienigheid aan; maakt de werklie- « den bekwaam hunne eigene zaken te besturen en « dus hunne zelfstandigheid te bewerken; moet den « genadeslag geven aan het kredietstelsel. Door de « samenwerking en de moeilijkheden waarmede zij « te kampen heeft, zullen de werklieden ook de « moeilijkheden leeren verstaan die de nijveraars « kunnen hebben; de prijzen der markt leeren na- « gaan, en zóó met meer klaarheid kunnen meê- « spreken in 't voorstellen der arbeidsvoorwaarden. « De samenwerking is ook een middel om van de « werklieden degelijke afgevaardigden te maken in « de openbare besturen, gemeente-en provincieraden, « enz. »

Verder nog : de grootste noodzakelijkheden van de werklieden : zich vereenigen in sterke organisatiën van nijverheidssyndikaten ; deel maken van een ziekenkas, pensioenkas : en meer andere instellingen die tot hunne volledige ontvoogding medewerken.

Daarna handelt de spreker uit een stuk, over het ellendig leven der bakkerswerklieden : hoe ellendig het nut dezer ongelukkigen is gesteld ; hoe zij door aan de massa het leven te geven, het zelf met een vroegtijdigen dood moeten bekoopen door den nachtarbeid. En zeggen, dat de socialistische bazen zich uit kapitalistisch belang aan dit stelsel vastklampen. Schande !

Halo, Socialisten ; deze maal zullen wij u een schoonen naam geven ; wij noemen u gekonfijte soccoloogen: wat weet ge over het weinig aangehaalde van de rede van den man uit een stuk af te dingen.

Nu, Socenkens, Barnums Reklaam en de artisten van Barnum laten wij voor uwen winkel ; tafelspringers, woordenkramers van kinderkens met bleeke gezichtjes, martelaren in salonprisons: ze zijn allen voor u ; wij zijn er niet jaloersch van ; de Cirk Barnum met al hare artisten en met haar Reklaam is in faillite en zoo zal het ook gaan met de socialisten naarmate de geschiedenis van het fabel zal door de werklieden begrepen worden : Dat het reklaam voor de barak schooner is dan de werkelijkheid binnen voor geld ; en als ze buiten komen, de gefopte menigte zegt : kon ik nu mijne centen terugkrijgen. Uw gulden tijdperk is voorbij, socenkens ; de massa heeft in uwe barak binnen geweest, door uwe voorspiegelingen aangelokt. Maar nu geldt de fabel : hadden wij onze centen terug — de dag is nabij dat de bewuste massa u den rug zal toedraaien om de rangen der christene vakorganisatie te komen versterken, ja, het jaar 1913 zal ons ledental boven de 100,000 doen stijgen.

Socenkens gelukkig voor ons dat ge weinig goed zegt van ons : uwe razende woede getuigt uwen val, uwen ondergang.

Een die fier is domper te zijn.

Een liefdadigheidsfeest, ingericht door het Damenkoor, voor de gekwetsten in den Balkanoorlog zal plaats hebben ter feestzaal van het Stadhuis op Zondag 26 Januari 1913.

Men zal opvoeren : *La Musique,* van M. Martin Lünssens, uitsluitelijk geschreven voor het Damenkoor. Kaarten te bekomen ten bureele van het blad.

Staking.— Woensdagmiddag is er onder de bobijnsters van den heer Vancauwenberghe staking uitgebroken, ten gevolge van het gedurig dalen der loonen. Gezien den toestand der spoelsters ook te wenschen liet, zoo hebben deze laatsten zich solidair verklaard met de bobijnsters en ook het werk neergelegd, waaruit volgde dat de heer Vancauwenberghe genoodzaakt was de wevers weg te zenden.

De stakers, voor het grootste gedeelte onvereenigd, hebben de hulp van het Christen Syndikaat ingeroepen en eene onderhandeling had Donderdagmorgen plaats waarin de verbeteringen uiteengezet en verdedigd werden.

Georges Feys, chirurgijn-tandmeester achter den tribunaal, is alle dagen le raadplegen van 8 tot 17 ure. Den Zondag morgen ook.

De Dentinol geneest altijd op eene minuut tijds de hevigste tandpijnen. — Zie de aankondiging.

In den omtrek.

Avelghem. — Er zal op 19sten Januari 1913 in de Kasteelstraat eene Teekenschool geopend worden. De lessen worden gegeven den Zondag van 9 1/2 uren tot 11 1/2 uren, en den Maandag en Donderdag van 5 uren tot 7 1/2 uren, door eenen meester teekenaar bouwkundige.

Desselghem. — Een strooischelf van Triphon Vandenberghe is platgebrand. Het parket is afgekomen voor een onderzoek, omdat er kwaadwilligheid vermoed wordt.

— Een kerel liet zich, Zondag avond, opsluiten in het vlasmagazijn van M. Emiel Bekaert, gehucht Spriete. Een werkman, het bemerkt hebbende, sloot de poort en verwittigde de policie, die den kapoen uitgehaald heeft.

Harelbeke. — Woensdag namiddag heeft men uit de waters der Leie, het lijk opgehaald van eene vrouw, dat reeds in ontbinding was. De verdronkene is niet gekend. Het lijk werd naar het doodenhuis gevoerd. De vrouw schijnt 25 à 30 jaar oud.

— De genaamde Vlieghe Gustaaf, 49 jaar, fabriekwerker, wonende Kortrijkstraat, te Harelbeke, en werkende te Tourkonje, kwam Maandag avond, rond 6 uren, te Moeskroen. Hij ging naar de statie om er den trein te nemen. Hij viel in een gracht, gemaakt voor het leggen der elektriciteit. Hij werd verscheidene ribben gebroken.

— Zondag avond ontstond er brand bij Hendrik Lippens, Deerlykstraat. Het vuur werd spoedig door de geburen uitgedoofd.

Meenen. — De heer minister van spoorwegen heeft de statie van Meenen van 3e tot 2e klas verheven, en deze van Moeskroen van 2e tot 1e klas.

Moskroen. — De bevolking van Moskroen bedroeg, op den laatsten December 1912, 23113 inw.

Wareghem.—Vital Harrie, 72 jaar, stierf Zondag avond schielijk, terwijl hij aan tafel zat in de herberg *'t Zangershof*, gehouden door zijne dochter.

— Adolf Halsberghe, wijk Poteghem, werd Zondag avond in het naar huis gaan aangerand en eene messteek in den rug toegebracht. De dader is gekend.

Wevelghem. — Katholieke Volksbond. — De maandelijksche bijeenkomst Zondag, ofschoon het de eerste Zondag na Nieuwjaar was, werd geheel goed bijgewoond. Onze mannen worden ernstig, en gaan voor geen klein beletsel meer uit den weg !... De vergadering was opgewekt, gezellig en buitenmate leerzaam.

Na de opening en het gebed, klonk er zang allicht door de zaal. De schrijver las een keurig verslag af. De vrije bespreking begon : 1) de laatste schikkingen voor de viering van Verloren Maandag werden genomen; en hier mogen we 't met fierheid zeggen : ofschoon elkeen der leden zelf zijne kosten moet ontdragen, vieren een schoon aantal mannen mede; men zal ze morgen wel hooren door de straten!.... 2) Bondig doch klaar werd het nieuwe wetsontwerp tot verzekering tegen ziekte en werkonbekwaamheid, ouderdom uiteengezet door den voorzitter van den bond ; door menig lid werd het daarop met vuur besproken : 3) allernuttigste inlichtingen werden gegeven door den voorzitter van 't syndikaat nopens de maatregelen te nemen, ten einde het stof in de fabrieken te weren en zoo den gezondsheidstoestand goed te houden. Ten slotte hadden we nog een korte voordracht van den E. H. Proost, die opnieuw eens, met eenige trekken, het beeld schilderde van den Volksbond, en van wat zijn werking zijn moet.

....Jammer genoeg: de jonkheden van de patronage stonden daar reeds lang ongeduldig te trappelvoeten, en te kijken door de ruiten.... anders, hadden we nog lang voort vergaard, en achterna nog een paar uren bij elkander gebleven. Edoch, nood kent geen wetten. Bij gebrek aan eigen lokaal, moesten we dees sluiten.... en buiten.... Hopen we, dat dit allicht zal beteren !... Wie helpt er ons uit de krotte ? ? ?....

Verkoren Maandag. — Morgen Maandag, jaarlijksche viering voor al de leden van den Volksbond, die begeeren mee te doen : 's morgens te 6 1/2 uren mis en communie ; in den voornoen uitstap voor de liefhebbers ; te 2 uren 1/2, om te 3 te vertrekken, vergadering in *Sint-Jan,* (Statiestraat) ; tot 6 u. 1/4. uitstap ; te 6 uren 1/2 zeer stipt, avondmaal, met spel, zang en voordracht. 't Zal er leutig en deugdoende toe gaan, hier van mag men zeker zijn.

— *Studiebond.* — Dinsdag avond, te 7 u. 1/2 zeer stipt, zijn we weeral reeds aan het ernstig werk. Dagorde : vervolg der voorgaande les : onze economische inrichting en werking.

— *Zangafdeeling.*—Herhaling, Donderdag te 7 u. 1/2, in de patronagezaal. Op post.

— Zondagnamiddag was Constant Hollebeke, vlaswerkman, wonende Kortrijkstraat, met zijne vrouw gaan wandelen naar den Molenhoek. Remi Vanassche en zijne dochter, die aldaar op logist is, waren van 's morgens vertrokken.

Gedurende hunne afwezigheid hebben dieven uit eene kleerkas 53 fr. gestolen; uit een koffer toebehoorende aan Vanassche Remi hebben zij 460 frank gestolen in geld. De dieven zijn door de zoldervenster binnengedrongen.

MARKTBERICHTEN.

VLAS.

Russisch vlas. — Uitvoer van 1 October tot

Vlas :		23 Dec. '11	22 Dec. '12
Langs de havens :	kil.	19,198 000	36,167,000
Per spoor :	»	24,718,000	24,947,000
	kil.	43,916,000	61,114,000
Klodden.			
Langs de havens :	kil.	2,670,000	2,342,000
Per spoor :	»	753,009	639,090
	kil.	3,423,000	2,981,000

Dit vlas is thans 10 fr. per 100 kil. duurder dan verleden jaar en de klodden 20 fr.

Gent : 3 Jan : Prijzen vaster dan ooit : stille zakengang. Klodden : weinig aanbod, prijzen neigen tot rijzen.

In veldroot waren, dezer dagen, de aanvoeren zeer belangrijk en niettemin waren de prijzen vast.

In waterroot blijven de aanvoeren minder, wegens de slechte wegen en den aanhoudenden regen. Prijzen zeer vast met neiging tot rijzen.

Prijzen op de russische markten van 25 tot 29 dec. (in roebels) (2,66 fr.) voor 10 pouds — 163 kil. 800).

Veldroot : Bejetzk 62 à 63 ; Witebsk 67 ; Vologda, 63 à 64; Kashin, 60 ; Kostroma, 62 à 63; Sytschefka, 49 à 50 ; Waterroot : Opotschka, 65 ; Ostrow, 61 à 62 ; Pernow 47 à 59 ; Pskow, 62 à 63.

Inlandsch blauw vlas : deze laatste week was de vraag kalm. De spinnerijen van Belfast hebben tot nog toe bijna geene aankoopen gedaan en deze uit Gent waren zooveel mogelijk terughoudend. Zij beginnen nochtans belang te stellen aan de huidige prijzen, die vaster worden.

Vlas- en werkgarens. — Lijnwaad : Overal stille zakengang ter gelegenheid der Kerst- en Nieuwjaardagen.

Katoen.

De prijzen voor Amerikaansch katoen hebben eene gedurige neiging tot rijzen en niets laat eenen afslag voorzien. De oogst in de Vereenigde Staten is merkelijk minder dan voorzien was en dit zal ongetwijfeld, na den stillen zakengang der Kerst- en Nieuwjaardagen, grooten invloed hebben op de markten.

Ook voor katoen uit Egypte, ofschoon nagenoeg thans 50,000 balen meer beschikbaar zijn dan vorige jaren, zal eene geleidelijke prijsverhooging intreden.

Liverpool 8 Jan. : verkocht 14.000 balen ; ingevoerd : 11,000 balen : Jan.-Febr. 6 p. st. 82 ; Febr.-Maart, 6. 81.

Le Hâvre : 8 Jan. : verkocht 7.000 balen, Jan. : 84.62, Febr. 84.37.

New-York : 12.73.

Chicoreien.

Gent : 3 Jan. :	beschikbare	12.50,	nieuwe 15 fr.
Rijsel : 2 Jan. :	»	14.00,	» 15 »
Maagdeburg : 28 Dec.		13.25,	» 15 »
Leeuwarden : 28 Dec.		13.00,	» 15 »
Kortrijk : 6 Jan. :		zie markten v. Kortijk.	
Roeselaere : 7 Jan. :		» v. Rousselare	

BURGERSTAND

ARDOYE.

Trouwbeloften.— Cyriel Demeulenaere en Clemence Himpe, fabriekwerkers. — Odiel Vandenhende en Octavia Mesdagh, daglooners. — Joannes Labeeuw, schoenmaker te Iseghem en Hortense Vandevelde, werkster.

Geb. — Achiel Hostens, zv. Karel en Elvira Demeulenaere. — Georges Devos, zv. Jules en Pharailde Filez. — Agnes Stragier, dv. Arthur en Georgina Vanaudenaerde. — Maria Bouckaert, dv. Camiel en Pharailde Verhelle. — Maria Vanbiervliet, dv. Cyriel en Emilia Tassaert.

Sterfg. — Victor Anseeuw, 2 j. — Remi Dewitte, 25 j.

CUERNE.

Geb. — Camiel Vanhoute, zv. Jan en Maria Vleirick. — Lucien Maelfait, zv. Camiel en Emilia Rigole. — Maria Malfait, dv. Achiel en Pharailde Debackere. — Ivonna Verno, dv. Cyriel en Maria Debrabandere. — Paula Nuyttens, dv. Alfons en Elisa Bouckaert. — Julia Holvoet, dv. Polidoor en Maria Beyls. — Julia Devolder, dv. Albert en Elisa Ostyn. — Paul Soetaert, zv. Adolf en Juliana Verhaeghe.

Huw. — Cyriel Hugelier en Clotilde Planckaert. — Remi Vandemaele en Palmira Defoort.

Sterfg. — Josef Deconinck, 2 maanden.

— Cuerne telde op 31 December 1911 : 5955 inwoners en op 31 December 1912 : 6109 inwoners.

DADIZEELE.

Beweging der bevolking.— Geboorten 28 m. 22 vr. samen 50; intredingen 19 m. 20 vr. samen 49; sterfg. 14 m. 17 vr. samen 31; uittredingen 34 m. 39 vr. samen 73. Bevolking op 31 Dec. 1912 : 2144 inwoners.

HOOGLEDE.

Geb. — Marcel Devolder, zv. Hippoliet en Virginia Demeulenaere. — Germana Verhelst, dv. Cyriel en Felicie Desnouck. — Gerard Follebout, zv. René en Elodia Meersseman. — Georges Heemeryck, zv. Hilaire en Bertha Huyghe. — Gustaf Rollez, zv. Henri en Elodie Braem. — Maurice Debusschere, zv. Cyriel en Belsante Meersseman. — Eleonora Devulder, dv. Alois en Maria Everaert.

Sterfg. — Bertha Dugardin, 1 j. — Sidonia Waeyaert, 69 j. wed. v. Philibert Leyn.— Karel Logge, 83 j. echt. Octavie Crues.

— Er waren in 1912 : geboorten 145 ; stergevallen 86.

INGELMUNSTER.

Geb. — Maria Lampaert, dv. Alidor en Pharailde Bossuyt, Zuidstr. — Maria Monteyne, dv. Oscar Celina Feys, Molenhoek. — Samuel Depauw, zv. Gustaf en Emma Beerland, Zandberg.

Huw. — Juliaan Deschaeck, herbergier, wed. van Leonie Bogaert en van Romania Lannoo, te Oostroosebeke en Mathilde Lecluyse, kantw., wed. van Alf. Soenens en van Leonard Tytgat.

Sterfg. — François Spillemaekers, 72 j. pijlmaker, echtg. van Maria Vermeersch. — Sidonia Nyffels, 56 j. echt. v. Em. Pattyn.

ISEGHEM.

Geb. — Laura Descamps, dv. Alberic en Emilia Bouckaert, Gentstr. — Maria Duick, dv. Camiel en Leontina Carlier, Krekelstr. — Clovis Mistiaen, zv. August en Stephania Vermeulen. Kortrijkstr. — Blanche Perneel, dv. Henri en Maria Sabbe, Hondekensmolen. — Irma Bardoel, dv. Josef en Rachel Vandeputte, Rousselarestr. — Eugeen Boone, zv. Alexander en Helena Naessens, O. L. Vrouwstr.— Josina Vankeirsbilck, dv. Josef en Emilia Sabben, Nederweg. — Jan Velghe, zv. Victor en Emma Mortier, Claarboudtshof.— Maria Perneel, dv. Camiel en Romania Houthave, Krekelstr. — Leopoldina Vansteenkiste, dv. Laurent en Elisabeth Cools, Rouselarestr. — Honoré Coolen, zv. Petrus en Martha Pattyn, Heye.

Sterfg. — Maria Dejonghe, 50 j. winkelierster, echtg. van Cornelis Putten, Marktstr. — Madeleine Geerlandt, 16 j. Rouselarestr. — Emma Vanneste, 1 m. Kortrijkstr. — Benoit Paret, 61 j. echtg. van Maria Vuylsteke, Marktstr. — Alois Raes, 12 j. — Maria Callens, 7 m. Lendeledestr.

Beweging der bevolking. — Geboorten 207 m. 208 vr. samen 415 ; intredingen 232 m. 210 vr. samen 442 ; sterfgevallen 128 m. 130 vr. samen 258 ; winst 87.— Bevolking op 31 December 1911: 14,222 inw. en op 31 December 1912 : 14,309 inwoners.

KORTRIJK.

Trouwbeloften. — Gilbert Minne, statiewerkman, Marckesteenweg en Valentina Devos, linnennaaister, Magdalenastr. — Leo Lefebvre, vlaswerker, Yperstr. en Julietta Soreyn, dienstmeid, wed. van Leopold Dejonckere, Bruggesteenweg. — Alfred Vereecke, schipper, te Aeltre en Rachel Vanmarcke, spoelster, Handelskaai. — Alfred Dupuis, ijzergietersgast, Staceghemstr. en Juliana Janssens, fabriekwerkster, Staceghemstr. voorheen te Gent.— Jan Defrenne, landbouwer, te Kortrijk en Leonia Theys, landbouwster, te Marcke, voorheen te Rolleghem. — Alfons Vlerick, fabrikant, te Kortrijk en Afra Vanelstraete, zonder bedr. te Moeskroen. — Robert Cottem, sieraadschilder, Nieuwstr. en Julma Windels, naaister, Vaartstr. — Theophiel Vermeersch, kloefenmaker, te Ichteghem en Leonia Bolle, dienstmeid, te Ichteghem, voorheen te Kortrijk. — Henri Terryn, hagebinder, te Staden en Maria Swaenepoel, dienstmeid, te Passchendaele, voorheen te Kortrijk.

Geb. — Maria Vuylsteke, Staceghemsteenweg. — André Callens, Cuernesteenweg. — Noël Callens, Marckesteenweg. — Magdalena Hocke, Rijsselstr. — Marc Decaluwe, Kanonstr. — Noëlla Sandra, Proostdijstr.— Alice Lemaitre, Pieter Tacklaan. — Elza Vandeleene, Toekomststr. — Emiel Vyncke, Gr. Markt. — José Vercurysse, Wandelingstr. — Eugeen Niffels, Voorzienigheidstr. gehuisvest te St-Gillis-Brussel.— Margareta Bossuyt, Hagedisstr. — Helena DHont, Loofstr. - Daniël Degeyne, Staceghemstr. — Jaak Dewaele, Jan Bethunelaan.

Huw. — Maurice baron de Viron, 41 j. luitenant-vaandrig bij het 2de regiment gidsen, te Brussel en Margareta Vercruysse, 29 j. zonder bedrijf, Doornijklaan.

Sterfg. — Karel Vangampelaere, 2 m. Staceghemsteenweg.— Pieter Vannieuwenhove, 21 j. wever, St-Antoniusstr. — Victor Driessens, 44 j. landwerker, Budastr. gehuisvest te Ardoye. — Barbara Lerouge, 79 j. kantwerkster, O. L. Vrouwplein. — Juliana Verzele, 37 j. naaister, Beggijnhof. — Verbrugge vrouw. geslacht, Groote Kring. — Callens vrouwelijk geslacht, Marckesteenweg. — Maria Derveeuw, 72 j. zonder bedrijf, echtg. van Willem Deleu, Voorstr.— Maria Libeert, 75 j. kantwerkster, wed. van Frans Verstraete, Budastr. gehuisvest te Doornijk. — Pieter Verfaillie, 88 j. daglooner, wed. van Maria Bourgeois, Proostdijstraat. — Lucia Balcaen, 73 j. kantwerkster, Baggaertshof. — Constant Dursin, 64 j. herbergier, echtg. van Amelia Desmedt, Doornijksteenweg. — Eduard Woutermaertens, 57 j. handelaar, echtg. van Eugenia Terrière, Heilig Geeststr. — Rosalia Huysentruyt, 77 j. zonder bedrijf, wed. van Fideel Noppe, Veldstr. — August Anseeuw, 59 j. handelaar, echtg. van Octavia Decraene, Meenensteenweg. — Albert Berteel, 7 m. Voetweg 78.— Eugenia Dedie, 72 j. zonder bedr., St-Janstraat.— Julien Vanslembrouck 22 m. St-Jansbeluik. — Lucia Debaillie, 58 j. zonder bedrijf, gehucht Ste-Anna, gehuisvest te Lichtervelde.

LEDEGHEM.

Trouwbeloften. — Emiel Verledens, landbouwer en Maria Vervenne, landbouwster, te Moorseele. — Odiel Roselle, aardewerker en Adelina Clarysse.

Geb. — Gabriella Clays, dv. Prosper en Maria Eeckhout. — Victor Louage, zv. Hector en Elisa Laflere.

Sterfg. — Jeroom Claeys, 10 dagen.

MOORSEELE.

Huw. — Henri Lambrecht, 35 j. en Celina Dhaveloose, 31 j.

Sterfg. — Bruno Vanneste, 58 j. echtg. van Eufrasia Pattyn. — Leo Desimpelaere, 72 j. echtg. van Rosalia Velghe. — Philomena Seys, 66 j. echtg. van Karel Ghesquiere.

MOORSLEDE.

Geb. — Henri Ameel, Statiestr. — Georgina Derck, Caserahoek. — Godelieva Vanacker, Waterdam. — Pieter Vandamme, Veldhoek. — Camiel Denorme, Waterdam. — Ivonna Monteyne Statiestr. — Alice Luypaerd, Marktplaats. — *Huw.* — Achiel Descheerder en Pharailde Dedeyne. — Willem Deryckere en Florence Vermeulen. — *Sterfg.* — Florence Decorte, 54 j. Keiberg. — Angela Kesteloot, 17 j. — Eufrasia Vogels, 85 j. Plaats.

Beweging der bevolking. — Geboorten 114 m. 111 vr. samen 225 ; intredingen 61 m. 68 vr. samen 129 ; sterfgev. 54 m. 55 vr. samen 109 ; uittredingen 120 m. 137 vr. samen 257 ; verlies 12. Bevolking op 31 December 1912 : 7610 inwoners.

STADEN.

Geb. — Jeroom Declercq, zv. Achiel en Alina Coghe. — Elza Demeere, dv. Leo en Alida Desimpel. — *Sterfg.* — Romania Deconinck, 79 j. wed. van Charles Vandamme. — Desiderius Devreker, 84 j. wed. van Joanna Dieusaert.

SWEVEZEELE.

Geb. — Joanna Verstraete, dv. Ernest en Maria Persyn. — Maria Vens, dv. Cyriel en Elodia Struyve. — Audomar Blondeel zv. Désiré en Emma Debaecke. — Alfons Pozzola, zv. Ernest Emma Scherrens. — Silveer Roose, zv. Jules en Emma Verstraete. — Gentiel Brouckaert, zv. René en Antonia Roose. — Emma Vanderplancke, dv. Petrus en Maria Daldini. — Emma Demuynck, dv. Ignaas en Marie Verhougstraete.

Huw. — Achiel Baert, 26 j. werkman en Emerence Hoornaert, 22 j. werkster.— Henri Baert, 40 j. werkman en Eufrasia Rigole, 40 j. werkster, wed. van Alois Gotelaere.

Sterfg. — Rosalia Vandercruyssen, 60 j. wed. van Jan Dutoit. — Jules Scherrens, 1 j — Karel Olevier, 67 j. werkman, echtg. van Marie Schietaert. — Jules D'hooghe, 2 m. — Emma Vanderplancke, 1 dag.

Bevolking op 31 December 1912 : 6277 inwoners.

WEVELGHEM.

Trouwleloften.— Remi Vanassche, wed. van Maria Poublon en van Sophia Verfaillie met Elodia Debœuf, wed. van Alfons Vansteenkiste. Gustaf Derieuw en Maria Catteeuw. — Henri Parmentier en Eugenie Staelens, te Oostnieuwkerke.

Geb. — Alice Vermeersch, dv, Emiel en Flora Godderis. — Josef Callewaert, zv. Remi en Eugenia Lefevre. — Pieter Creupelandt, zv. Camiel en Emma Dumont. — Odila Vandamme, dv. Julien en Idalia Himpe. — Gerard Trappeniers.

Huw. — Cyriel Vanbiervliet en Rachel Callens.

Bevolking op 31 December 1911 : 8690 inwoners en op 31 December 1912 : 8815 inwoners ; vermeerdering 125 inw.

WYNCKEL-ST-ELOOI.

Beweging der bevolking — Geb. 92 ; sterfg. 39 ; intred. 112; uittred. 126 ; verm. 39. Bevolking op 31 Dec. 1912 : 2529 inw.

Uit alle landen.

M. Ribot. M. Poincaré.

In Frankrijk. — Een splenternieuw voorzitter der Fransche republiek zal op 17 Januari aanstaande gekozen worden. De nieuwe voorzitter zal de tiende zijn sedert 1870, dit is sedert het bestaan der derde republiek.

De Fransche voorzitter wordt gekozen met volstrekte meerderheid door Senaat en Kamer vergaderd in Landdag of Congres. Hij wordt benoemd voor zeven jaar en is herkiesbaar.

Krachtens de grondwet heeft hij het recht voorstellen te doen, moet hij de wetten onderteekenen en waken over hunne uitvoering. Hij heeft het recht genade te schenken aan veroordeelden; hij benoemt de burgerlijke en krijgsoverheden en de gezanten bij de vreemde mogendheden.

Deze beperkte macht wordt feitelijk nog veel ingekort. Een Fransche voorzitter kan inderdaad weinig op den gang der zaken. Hij staat niet, zooals een grondwettelijk keizer of koning, boven en buiten de partij der regeering, maar hij is aan die regeering gebonden, met handen en voeten. Feitelijk moet hij dansen zooals de regeering schuifelt.

Een Fransche voorzitter gelijkt meer aan een levende pronkstuk dat de Fransche republiek vertegenwoordigt in allerhande feestelijkheden en officieele plechtigheden. Veel grooter is zijn invloed niet.

Tot hiertoe worden twee officieele kandidaten vooruit gesteken: Ribot, gewezen minister en Poincaré, hoofdminister van buitenlandsche zaken.

Met een programma komen zij niet voor den dag. Waartoe zou het baten? Hoe kleurloozer, hoe meer kans.

't Geldt hier geen principen maar enkel voorkeur tusschen personen. En dit ontneemt aan die verkiezing alle ernstig en algemeen belang.

* * *

In China broeit men oorlogszuchtige voornemens. De leider der omwenteling van 1912, Dr Soen-yat-sen, die nu groot gezag heeft in de nieuwe republiek, is voor den oorlog tegen Rusland. Doch de ministers vreezen dat een oorlog de verbrokkeling van China zou te weeg brengen.

In een open brief tot de ministers en door China verspreid, doet Dr Soen uitschijnen dat een buitenlandsche oorlog noodig is om de binnenlandsche zaken op goeden voet te brengen, het Chineesche volk wakker te schudden en op den weg van vooruitgang te brengen.

't Is nu reeds een jaar dat de Chineesche republiek ingericht is en nog werd zij door de Europeesche mogendheden niet erkend. Een teeken zegt Dr Soen, dat de mogendheden Chiea's nieuwe inrichting nog niet betrouwen.

Nu, zegt hij, heeft Mongolië zijne onafhankelijkheid uitgeroepen en Rusland ondersteunt de Mongolen. Dr Soen beschouwt Rusland's werk als eene schending van het volkenrecht die men niet mag laten voorbijgaan. Het feit dat de mogendheden dit laten gebeuren zonder verzet te teekenen, toont dat zij het voorbeeld van Rusland zullen navolgen en China op tijd en stond zullen vierendeelen.

Het optreden van Dr Soen ten voordeele van den oorlog heeft in China grooten indruk gemaakt en verwekt onder een groot deel der bevolking eene oorlogzuchtige strooming.

* * *

In Portugal is het altijd even deerlijk gesteld. Deze nieuwe republiek geboren in het bloed, kan maar voortleven met het ruw geweld en met den dwang.

De gevangenissen zijn opgepropt met gevangenen. Alwie zijn gedacht over de republiek durft uitspreken wordt aangehouden. 't Is een echt schrikbewind. De vrijmetselarij is er heer en baas en de vrijheid bestaat er niet meer.

De voornaamste familiën hebben het land verlaten in afwachting van betere tijden.

De toestand is zoo ernstig dat het gerucht rondloopt dat de voorzitter der republiek, oordeelende dat het bestuur onmogelijk is, van zin is zijn ontslag in te dienen.

Portugal is waarlijk een perel aan de kroon der vrijmetselaars.

Buitenlandsch Overzicht.

BIJNA EENE BREUK.

Het scheelde aan een niet en de vrede was wederom gebroken. De bondgenoten gaven aan Turkije vier-en-twintig uren tijd om hunne voorstellen te aanveerden of te weigeren.

De drie brandkwestien zijn: 1. Andrinopel, 2. de Egeische eilanden, 3. Kreta.

De Turk heeft aan de bondgenoten geantwoord in dezer voegen: «Wij zijn niet van kwaden wil. Onze vredelievende inzichten en onze welwillendheid hebben wij reeds bewezen met ernstige toegevingen te doen, terwijl de bondgenoten nog niets toegegeven hebben.

De stad Andrinopel afstaan kunnen wij niet, omdat Constantinopel en de Dardanellen anders in veiligheid niet meer zijn en dat wij eene duurzame vrede willen. Wij zijn bereid eene nieuwe grenslijn te maken tusschen Turkije en Bulgarie, op voorwaarde dat Andrinopel Tursch blijve.

Meer nog. Wij willen afzien van onze rechten op Kreta, op voorwaarde dat al de andere eilanden der Egeische zee Tursch blijven.

Willen de bondgenoten volherden in hunne eischen, dan moeten wij alle toegevingen intrekken. »

De bondgenoten hebben geantwoord: « Daar de nieuwe voorstellen der Turken aan onze vragen niet voldoen, zijn wij verplicht de onderhandelingen op te schorsen. »

Het gelijkt aan eene breuk, maar de Balkanstaten verstaan de schorsing als een uitstel, dank aan de tusschenkomst der mogendheden die alles in 't werk stelden om eene ware breuk te vermijden.

Men denkt dat de Turk op het einde van het spel Andrinopel zal laten varen en met nieuwe voorstellen voor den dag komen.

Nog iets over de Nijverheidschool van Kortrijk.

Wij ontvangen volgenden brief:

Met verwondering las ik het antwoord van onzen geachten heer Burgemeester op de vraag van M. A. Degryse, tot vervlaamsching der leergangen onzer nijverheidschool; maar toen ik de weerlegging van dit antwoord las in uw blad van Zondag laatst was ik toch wat meer dan verwonderd: de lezer zal wel raden waarom!

Bij het lezen van dit antwoord vraagt men zich te vergeefs hoe het mogelijk is door zulke redens de fransche lessen te rechtvaardigen. De jongelingen uit de waalsche gemeenten, zoo luidt het, zouden de lessen niet kunnen volgen omdat zij alleenlijk de fransche taal kennen! Zoo, zoo! is de school dan ingericht voor de walen? Ik had altijd gemeend dat het voor onze stadsgenoten was! Voor walen die enkel hun taal kennen wordt alles fransch, maar de vlamingen die helpen de school betalen en die, gelijk hun broer waal, ook enkel hun taal kennen, die mogen buiten blijven! Maar zulke vlamingen bestaan niet, het staat immers in het antwoord: « Al de Kortrijknaren en de jongelingen van 't omliggende zijn de beide talen machtig. » Zoodan, en die beide jongelingen die geweigerd wierden omdat zij niet genoegzaam fransch kenden; en zij die hun aanvraag niet durven indienen welwetende dat zij, bij gebrek aan kennis der fransche taal, niet zouden aanvaard worden; en die jongeling die door den vroegere bestuurder gevraagd wierd, welke taal hij verkoos, durfde antwoorden vlaamsch en voor antwoord kreeg: Wat! vlaamsch! maar ge zoudt moeten de eerste zijn om fransch te vragen, met moeite kunt ge fransch genoeg om de leergangen te volgen, ge zoudt moeten blijde zijn hier nog wat fransch te kunnen leeren! Zouden die allen de fransche taal machtig zijn misschien? En of waren ze die taal nog machtig, niemand zal toch betwisten dat de leerlingen die later patroon of meesterknecht worden, veel beter met hun werklieden over het vak zullen kunnen spreken en hen veel nuttiger zullen zijn indien zij hun vakonderricht in het vlaamsch ontvangen hebben.

De tweede aangehaalde reden is dat vele leerlingen verplicht zijn in het Walenland of in 't Noorden van Frankrijk hun bestaan te zoeken. Dit is vooreerst, volgens de opgaven van uw blad van Zondag laatst, onjuist. Ook meende ik dat wij, Kortrijknaren, met onze centen die school onderhielden om aan onze nijverheid bekwame meesterknechten te geven, ze zoo op de hoogte der vreemde nijverheid te houden; maar Mijnheer de Burgemeester komt nu zeggen: Misschien wel, maar toch ook om de vreemde nijverheid vooruit te helpen!

Arm vlaamsch volk, wat zijt ge toch stijfmoederlijk behandeld door uwe eigene stamgenooten. X.

Kroniek voor Taal en Kennis.

OVER LETTERKUNDE.

Algemeene Toestand.

Beste lezer, dit opschrift is ietwat grootsprekend: denkt niet dat gij hier een volledig overzicht te lezen krijgt, een klaar begrip van het zeer ingewikkeld letterkundig leven op onze dagen, een inwijding in de geheimen van onze meesters met de pen of het woord. Wel neen; een dik geweven voorhangsel sluit meestal het heiligdom af der kunst; en hare ontwikkeling, wat ze wél bereidt voor onzen tijd, haar doel, middelen of grondbeginselen zal het niemand aandurven nauwkeurig te verklaren. Dit voorhangsel wordt heelemaal traag opengetrokken en, eerst als we oud zullen zijn, krijgen we goede boeken te lezen over de stroomingen in de letterkunde op onze dagen.

En toch, meenen we, is het wél mogelijk, iets of anders mede te deelen, enkele feiten vast te stellen. Onderstel de vraag over den invloed van godsdienst en christene zedeleer op de letterkunde; en, herinnert u, nu ook vaag en onduidelijk, wat ge hier of ergens gelezen hebt, wat ge hebt hooren voordragen of misschien ook zien opvoeren; ik meen dat ge, evenals ik, er nog klaarder zoudt inzien dan in de nieuwjaar-rekeningen, misschien wel zoo klaar en ook zoo diep als nu in uw geldbeurs.

Meer andere feiten kunnen evenzoo, toch eenigszins, vastgesteld worden: de neo-romantische richting die men op alle kunstgebied kan waarnemen, — overvloed van romantische producten en wel meest met democratische strekking — zeer grondige studie van het zielleven der kinderen of, zoo men zegt, « kinderpsychologie », enz...

Nieuwjaar is nu ook de gepaste tijd voor overweging: een terugblik op het verledene met al het goede en kwade, het zuur en zoete ervan, spoort de menschen aan om, in het toekomende, het goede beter te verdedigen, het kwade krachtiger helpen af te weren, het zuur christelijk en gelaten te verdragen, het zoete dankbaar te aanvaarden en te genieten.

Godsdienst, Zedeleer en de Letterkunde op onze dagen.

Eerst de keerzijde!

De letterkunde is sterk beïnvloed door wijsgeerige stelsels. Godsdienst en zedeleer zijn niet wat ze zouden moeten zijn en worden: de ziel van alle menschwaardig leven. De menschen hebben behoefte niet aan eene theoretische, abstracte leer, zonder steun in de werkelijkheid; eerder wel aan een leer die ingrijpt tot in de diepste diepten van hun wezen en haar stempel slaat op geheel hun leven, op al hun werken.

Het ware niet zonder belang hier na te gaan hoe men daartoe gekomen is; wij zien er nu van af; maar het staat vast dat, voor een groot getal kunstenaars, met het woord of de pen, godsdienst en zedeleer, twee afzonderlijke zaken zijn die, op zelf staande, niets te maken hebben met hun werken, die daar heelemaal buiten hooren.

Over godsdienst en zedeleer schrijven ze, zóó ze schrijven over al ander leerstelsels, over al ander zaken, als 't past, en, dan ook, zóó het hun past.

Hun werken zijn a-godsdienstig of a-moraal. 't Gebeurt wel eens dat ze onze katholieke grondbeginselen niet aanvallen, of de christen zeden niet kwetsen, zelfs verdedigen of huldigen; meest zijn ze koud als een marmer zuil, ontstemmend als een zware onverwachte last van 't leven; dikwijls ongodsdienstig of onzedelijk.

Die gewilde a-morale strekking in de letterkunde werd nog onlangs, 27n December 1912, te Brussel, door een beroemden franschen schrijver, den heer J. Richepin, lid der Fransche Academie, verdedigd.

Hij had het over Shakespeare, zijn leven, zijn ideaal, vergeleek dit bij het ideaal van Tolstoï, om dan ook, ten slotte, kunst en zedeleer van elkaar af te scheiden.

Het komt me voor — en daarom gewaagde ik van die voordracht — of de heer Richepin hier optrad als een tolk, als een heraut; of hij, om het ware, een stempel sloeg op een groot getal letterkundige werken van 't verloopen jaar.

Handleiding voor Studiebonden

Eerste Les.

Algemeen Overzicht. (1)

Opmerking: We deelen alleen zaakrijk, den inhoud mee der *lessen*. Aan den leider van den studiebond te zorgen, dat de vergadering van het begin tot het einde opgewekt en levendig zij. Gebed, zang, verslag en bespreking ervan, vrije bespreking moeten goed doorgevoerd en bezield worden; de les met klaarheid en geestdrift gegeven. Hierom dus, de aangebodene schetsen van lessen goed bestudeerd, en zich eigengemaakt; daarna met vuur afgedopt. En alles zal goed gaan!....

Ditmaal trachten we een algemeen overzicht te geven van wat wij zullen verhandelen. De leden bij het begin zullen, natuurlijk, niet alles ten volle verstaan. Ze zullen er toch iets van vatten. En ten minste, zoo wat in 't algemeen, een gedacht hebben van wat hun te wachten staat. Van lieverlede zullen ze meer begrijpen. En zoo ook, van les tot les, zullen ze meer opgewekt de vergaderingen bijwonen; dit moet hun goed op het hart worden gedrukt.

* * *

De eigenlijke les.

Dierbare Vrienden, we willen dus klaar zien in de wereld die ons omringt; klaar zien ook in de wanorde die er veelal heerscht. En daarom, zullen wij in onzen studiebond:

I. *Een gedacht zoeken te krijgen van de orde die in de wereld heerscht of diende te heerschen.*

II. *Nagaan welke dwalingen die orde in den loop der tijden hebben verstoord.*

III. *Zien hoe die orde dient hersteld te worden; en hoe we hiertoe zullen kunnen medewerken.*

Van elk dezer punten, een korte uiteenzetting, opdat we een algemeen gedacht zouden hebben, van wat wij hier zullen verhandelen.

(1) Uittermate wenschelijk ware't dat elk lid van den studiebond de hier navolgende schets, ja zooveel mogelijk op voorhand, in handen krege. De leider zou ons blad moeten bezorgen of beter, eischen dat iedereen het bezitte.

Eerste Deel.

De orde die in de wereld heerscht of diende te heerschen.

We trachten een klaar gedacht te hebben van

A. **Het heelal**

dat is van de wereld, waarin we leven: de wereld in 't ronde omschreven door den gezichteinder; de aarde met haar dampkring, en tegenover haar de maan; de zon; het zonnestelsel; geheel de eindelooze ruimte, met de ontelbare verscheidene, ontzaglijke, door elkander zoevende hemellichamen; daarbij nog de plaatsen die wij ons zoo niet kunnen voorstellen, maar die toch bestaan: hemel, hel en vagevuur; dan meer in 't bijzonder beschouwd: heel de wereld der levenlooze stoffen en krachten; der planten; der dieren; der menschen; der geesten. Om zoo, opklimmend langs de ladder der geschapene wezens, te komen tot het Opperwezen

B. **God.**

1. *Wiens bestaan zal worden aangetoond.*
2. *Wiens wezen we beter zullen leeren kennen.*

* * *

Nu, tegenover God, zullen we weer beschouwen

C. **den mensch, de menschen.**

1. *In 't algemeen:* den mensch met zijn kleinheid tegenover God; en zijn grootheid in zich zelf.

2. *In 't bijzonder:* a) *één mensch alléén:* beschouwd volgens het lichaam; volgens de ziel, wier bestaan en aard zal worden aangetoond; en volgens de bovennatuurlijke verheffing.

b) *Al de menschen,* zooals ze verspreid zijn over den aardbol, met hunne bijzonderste onderscheidingsteekens.

* * *

Hebben we nu de menschen zoo eens gadegeslagen, we zullen opmerken hoe ze door een tweevoudigen drift aangegrepen,

op willen naar God;
en ook naar elkander willen.

En hoe ze, dezen tweevoudigen drift uitwerken eenerzijds *in de geestelijke maatschappij, thans de Kerk; anderzijds in de verschillende andere maatschappijen:*

het huisgezin,
de burgerlijke maatschappij,
de beroepsmaatschappij,
de internationale maatschappij.

We zullen dus hier, met groote schreden overloopen,

D. *de menschelijke maatschappij (en) of samenleving en dezer ontwikkeling.*

Deze ontwikkeling volgend, zullen we in den loop der tijden, onheilspellende verschijnselen, dwaalleeringen en werking zien oprijzen, die de ontstane orde komen verstoren. Deze verstoring ook, moeten we nu nagaan. Dus:

Tweede Deel.

De Verstoring dier orde

De verstoring is eerst ontstaan

A. **Op godsdienstig gebied.** Hier hebben we de groote dwaling van het *protestantisme,* waaruit menige andere dwalleer is ontstaan.

Van godsdienstig gebied nu is de dwaling overgeslagen

B. **naar politiek en naar economisch gebied.** (Wat deze woorden juist beteekenen, zult ge naderhand wel leeren). Hier hebben we: de groote dwaling van het *liberalisme*; met de voortzetting er van: *het socialisme.*

We toonen aan:

1. *Den omkeer in de toestanden,* die het liberalisme hebben in 't leven geroepen.

2. *De opkomst van het liberalisme.* Waarvan we kort bestudeeren

3. *Den aard en de gevolgen.*

Waartegen ingaan

4. *Pogingen tot wering der ontstane misstanden*

a) *vanwege de liberalen zelf* (vooral met Schulze-Delitsch, een Duitschen leider)

b) *van praktisch standpunt uit:* vooral de Engelsche vakvereenigingen en samenwerking (cooperatie).

c) *van wege de socialisten,* vooral met Lasalle en Marx, ook twee Duitschmans, de vaders van het hedendaagsche socialisme.

Dit socialisme ook zullen we kort bestudeeren in zijne grondbeginselen en ontwikkeling.

Dan, van lieverlede, zullen we daartegen zien opkomen.

5. *De terugwerking van katholieke zijde:*

De dwaling, heeft op verschillend gebied gewoekerd en hare vernielingen aangericht. Op alle gebied dus moet de tegenwerking geschieden.

We komen zoo aan ons

Derde deel

Herstel der orde

A. **Op godsdienstig gebied.**

Seffens na het ontstaan en de voortwoekering van 't protestantisme, werd *het Concilie van Trente* gehouden; gevolgen van dit Concilie; redenen van niet meer en niet breedere uitwerking. *Levendige opflakkering van godsdienstig leven,* vooral door de opwekking der drie laatste Pausen: Pius IX, Leo XIII, Pius X. Hunne werking bestudeeren we wat.

B. **op politiek en economisch gebied.**

1. *Voorlooper:* vooral Mgr Ketteler.
2. *Later:* Union de Fribourg.
3. *Groote* lichtbrenger: Leo XIII, met zijne encijclieken over politiek, en maatschappelijk vraagstuk; Pius X bevestigt deze leering.
4. *Werking vooral sedert deze stuwing:* op politiek, doch meest op economisch gebied.

Uit deze drievoudige, godsdienstige, politieke, economische werkzaamheid, moet een nieuwe maatschappij ontstaan: de christen toekomststaat.

C. **Hoe wij aan den opbouw er van moeten meewerken.**

1. *Herwording van den enkeling:* volgens lichaam, ziel en bovennatuur.
2. *Herwording van ons Kerkgenootschap en hekerkelijk leven.*
3. *Herwording der familie.*
4. *Herwording in het economisch leven:* doch benevens werking van Kerk en Staat, de vakvereeniging, die brengen moet ontwikkeling en overeenkomst. Wat er noodig is tot den bloei der vakvereenigingen. Hoe het staat met de onze.
6. *Herwording op politiek gebied.* Wat hier noodig is.

* * *

Ge ziet het: het studie- en werkgebied is groot. Een nieuwe wereld gaat voor ons open. Aan de studie! Aan 't werk! *('t Vervolgt)*

KRONIEK VAN DE WEEK.

't Zal niet meer noodig wezen 't zalig nieuwjaar te wenschen aan de lezers. 'k Ben overtuigd dat ze er reeds provisie van hebben, van wenschen.

* * *

Baron Ruzette gaat naar de Senaat en wordt vervangen door den heer D'Hondt, burgemeester van Blankenberghe. Dat is nieuws uit Brugge; maar er is nog ander nieuws, aldaar. Mijnheer *Fonteyne*, democratische luitenant van den beruchten Marquet zou volgens akkoord zijn plaats in de kamers moeten afstaan aan een liberaal, aan Mijnheer Delanote. 't En is den eersten keer niet dat de democraten alzoo foefelen. Hector Planquaert zou daarover vele kunnen vertellen. Maar 't zou altemeê lukken dat pastor Fonteyne zijn vriend Planquaert wreekt. Fonteyne is precies de man om te zeggen « 'k Ben er en 'k blijf er », kwestie van beloften en akkoorden? Wel, wel hij had al meer beloofd aan zijn bisschop. En bovendien, Fonteyne is *tegen* de liberalen zegt hij. Ge ziet van hier dat hij aan zijn *christen* kiezers zal zeggen : « G'hebt voor een liberaal gestemd. » Nu, ze moeten 't maar uitvechten onder malkaar, wij zijn de beste, we mogen 't spel bekijken zonder betalen.

* * *

Een mandeken regeeringsnieuws. — Met de ramp van den *Westhinder* heeft de regeering in eens een aantal nieuwe maatregelen getroffen ten voordeele van onze visschers. Er wordt een observatorium opgericht te Raversyde, Middelkerke, dat is precies halfwege de kust. Draadlooze telegraaf zal aan de sloepen de weerberichten sturen. Nieuwe dag- en nachtsignalen zullen bij alle weer en tijd de uitvarenden verwittigen. 't Is een schoon werk, ziet ge, want er kunnen geen voorzorgen genoeg genomen worden voor onze visschers ; want 't is een eeuwig dingen op den grooten plas te moeten rondvaren ; — en als de zee kwaad wordt... 't is gemakkelijker en pleizieriger dat ne keer te zien, dan er in zitten ! !

* * *

Minister **de Broqueville** krijgt den duivel voor zijn nieuwjaar, van wege de liberale bladen. Hij heeft een brief uitgezonden, waarbij de officieren langer geen lid mogen zijn van *politieke* inrichtingen. Dat is nu eens glad tegen den gevel van al de framassons en van al hun logen. Dat verbod bestond, maar 't was zoo een beetje veranderd. Nu is het fonkelnieuw ; maar de minister zal weten aan welken prijs, want de uiljongen uit de logen zullen leelijk doen, glarieoogen en huilen dat een aard heeft. Maar de minister wist dat eer hij zijn maatregel nam ; — 't moet zijn dat hij van zin is er door te gaan, en hij heeft gelijk.

* * *

Generaal de Neuter. — Generaal de Neuter is voor zijn tijd op pensioen gesteld. Dat is mij nu ook een historie. En als ik u zeg dat die menheer ook framasson was, dan zult ge wel raden dat al de poppen aan 't dansen zijn. Er zijn toch eenige liberale bladen die zwijgen lijk vermoord. Dat zijn natuurlijk bladen die 't fijne van de historie kennen. Ik zou daar willen een interpellatië over zien in de kamers. de Neuter was goed gekend van de soldaten ; alzoo deed hij over kort een inspectie over 't 3de lanciers te Brugge. Een wacht van 24 man moet dan een soort van eeretoertje doen voor mijnheer den generaal. Maar ze reden niet vlug genoeg en... de eeretoer was uitgetoerd wanneer 19 peerden van vermoeienis langs de strate vielen.

En 't schijnt dat er nog slachtoffers zullen zijn. Er wordt nog al veel gesproken van sommige hoogere officieren die denken dat ze in Rusland zijn. 't Zijn in dat land veel officieren, die zelfs op de groote dagen wanneer ze aan de kop van hun troepen moeten rijden, nog een ander sabel aanhebben dan hun parade-sabel. En 't moet vervloedig weer passen... 't zijn weeral framassons. Zoudt ge niet zeggen dat 't goed moet passen. Gelukkig dat al onze officieren geen framassons zijn ; niet dat we willen zeggen dat alle framassons alzoo zijn maar... 't wil passen.

* * *

Een domper, en een groote! — De koninklijke bibliotheek te Brussel heeft een nieuwen bestuurder of conservateur gekregen.

Dat is een postje waarvoor vele bekwaamheid vereischt is. De aftredende conservateur was een Jesuiet, Pater Vandengheyn, een geleerde met groote faam. Spijtig toch dat hij Jesuiet was!

Nu is er een nieuwe. En die nieuwe is een zeer bevoegd man, een geleerde, de voorzitter van den bond der archivaristen.

De *Chronique* een zeer liberaal blad van Brussel zegt « dat de benoeming van den nieuwen hoofdconservateur in de wetenschappelijke wereld met de grootste voldoening werd vernomen.

« Dit kan niemand verwonderen en de beschouwingen van partijgeest moeten wijken voor de onbetwistbare bevoegdheid van dezen geleerde. »

't Is maar *Le Matin* van Antwerpen die gram is, — een paap, dat kan desnoods nog passeeren.

Maar peist 'ne keer : 't Is een Benedictijn, waarachtig een pater, met een ruwen, barbaarschen, 'k zou zeggen met een dommen middeleeuwschen naam... *Dom Ursmer Berlière*. Was het nog ievers een die de kap over d'hage gooide... dan zou 't 'ne rappe, 'ne slimme, 'ne geleerde mensch zijn. Maar een paterke, een Dom, Dom Berlière. En die lezers, die heele dagen niet anders hooren dan over de domheid en bekrompenheid van priesters en paters.

* * *

Sineesch nieuws. Van een Belgischen Pater. — 'k Ga een rare historie vertellen... mijn tonge hangt lang deze week ; en 't is een schoone geschiedenisse.

De Paters van Scheut hebben een missie in Midden Mongolie. Er is daar een katholieke normaalschool, waar Pater Rutten bestuurder is. De school ligt te Nan-hao-tsien en de pater is van Herve, in 't Luiksche, zoon van een oud-officier der pauselijke zouaven. Nu 't verhaal, heel in 't kort, naar « de missiën van Sparrendaal ».

In de « *Gele banier*, » een vlakte in Midden-Mongoliën lagen machtige rooverbenden, de roovers van de « roode Banier » plunderen, brandschatten, moorden en rooven ; de menschen pijnigen, links en rechts alles verwoesten dat was 't dagelijksch werk van de roovers. Aan de christenen werd geen kwaad berokkend, immers de paters hadden hun volk geoefend, en ziet ge... laat maar dat de vrees er wat bij komt, opgedaan na de Bokser-onlusten.

Pater Rutten kon het over zijn hart niet krijgen de arme drommels van Sineezen alzoo te zien stroopen zonder eenig verweer. Mandarijnen hadden reeds zijn tusschenkomst afgesmeekt, zoodat de pater naar Kalgan trok. Van daar kwam hij met een troepenafdeeling van het chineesche leger, dat onder zijn bevel stond ; en leverde slag aan de baanstroopers in de vlakte van de gele banier. De roovers werden uiteengeslagen, de vrede is teruggekeerd en 't volk van de streek heet Pater Rutten nu « den redder van het volk ». Om dat in 't Sineesch achter te praten gaat niet ; die klanken geraken toch over onze lippen niet.

Maar ziet ge, al is 't Sineesch nieuws, 't is aangenaam te vernemen hoe een Belgische Pater, met zulken sympathieken naam, aan de Sineezen dienst bewijst. We mogen preusch zijn over onze zendelingen.

Vlaskroniek.

HET VLAS IN RUSLAND

Met dit artikel sluiten wij onze reeks bijdragen over « Het vlas in Rusland. »

En in ons laatste vlasartikel van 15 December laatsleden toonden wij aan welke de tactiek is geworden der Russische vlasbereiders sedert een paar jaren van hier, en hoe dit een gunstigen invloed uitgeoefend heeft op de prijzen.

Vele onzer lezers zullen nu waarschijnlijk meenen dat die heropbeuring van de vlasnijverheid in Rusland en die nieuwe wending in den vlasverkoop aldaar, ook aan onze vlaszaken ten goede zal komen in de eerstvolgende jaren. Dat is ook onze bescheiden meening; want als Rusland zijnen vlas- en kloddenverkoop goed regelt, zal dit bij ons ongetwijfeld zijn goeden invloed hebben. Immers, Rusland met zijn jaarlijkschen uitvoer van 200 tot 250 millioen kilogr. gezwingeld vlas is veel beter meester van de vlasmarkt dan wij met onze beperkte voortbrengst

Het is nochtans moeilijk en zelfs gevaarlijk propheet te willen zijn voor de toekomst; de toekomst hoort aan God: en is het de landbouwer die zaait en bezorgt, 't is God die aan de plant haren groei moet geven en zoo kunnen door overvloedige of mislukte vlasgroeiten de omstandigheden heel ongunstig worden. En tegen onvoordeelige omstandigheden kunnen ook de best beslagene handelaars of nijveraars niets doen. Dit ondervinden de spinners thans best. De beste manier van handel te drijven is: goed de omstandigheden en de toestanden te leeren kennen en waardeeren, en, zoo best mogelijk, er profijt uit te trekken. Komt er dan voorspoed, men kan een appetije wegleggen tegen den dorst en dat is altijd het voorzichtigste.

Men weze ook niet vervaard dat de vlasnijverheid in Rusland haar zoo goed zal ontwikkelen dat zij aan ons vlas de konkurrentie zal doen. Ons dunkt dat wij daarvanswege gerust op onze twee ooren mogen slapen: vooraleer de vlasteelt, het roten en 't zwingelen aldaar zoo verfijnd geraken als bij ons, zal er nog veel water door de Leie loopen. Daar is, onzes inziens, nog geen onmiddelijk gevaar voor.

Of er ooit handelsbetrekkingen en vlaszaken tusschen ons en Rusland kunnen aangeknoopt worden, valt straf te betwijfelen. Het is toch zoo schrikkelijk en de toestanden zijn toch zoo verschillend.

* * *

Toen wij zelf van heel dien toestand kennis hadden genomen, waren wij onwillekeurig geneigd om een vergelijk te maken tusschen de Russische vlasnijverheid en de onze: niet in opzicht van de nijverheid zelve en hare bewerkingen; immers onze bewerkingsmethoden zijn, om zeggens oneindig beter; maar in opzicht van den handel. Daar, gelijk thans nog hier, was de spinner of de vreemde vlasaankooper meester van den toestand; daar voelde men dezelfde noodwendigheid der zaken, die alhier dikwijls reeds besproken werden, maar, voor dewelke men, spijtig genoeg, nog geen inrichting zag tot stand komen.

En nochtans hoe voordeelig ware het niet, meer kennis te krijgen en een klaarder inzicht te hebben van de internationale textielnijverheid — en handel en inzonderheid van het vlas, om uit de omstandigheden wat zij ook mogen zijn, verstandig profijt te trekken, en om malkander, groot en klein, te helpen en te steunen, om den strijd voor het bestaan wat zekerder te maken en dan den stoffelijken welstand te gebruiken tot eene hoogere, meer verhevene geestesontwikkeling die mocht ten goede komen aan ziel en lichaam.

Met dit inzicht geeft ons blad thans wekelijks de internationale vlasmarkten en zel's, naar wij meenen goed te weten, zal binnen kort een en ander tot stand komen om de meedere ontwikkeling van den handelaar te bevorderen.

Mochten wij steeds, op geestelijk en verstandelijk evenals op stoffelijk gebied, met rasse schreden vorderingen maken! Dan mochten wij met gloed Guido Gezelle's zang op de Leieboorden laten dreunen:

Ik hef, lijk Baläam
mijn woord op en 'k bezegen
den arbeidweerden troost
dien 't neerstig Vlaandren vand.
Zij 't immer God getrouw,
God dankbaar, God genegen
en weerd de dure kroon,
die hem de vrijheid spant.

Zoolang de Leie loopt,
zoolang de velden dragen
den taaien lijnwaad oogst,
die op haar boorden groeit,
zoolang 't gestorven vlas
herleeft in kant en kragen
en, sneeuwwit, op de borst
van jonk- en schoonheid bloeit.

MARKTEN VAN KORTRIJK.

6 Jan. — Witte tarwe, 19-00 tot 19-50 per 100 kilos ; roode tarwe, 18 00 tot 18-50 ; rogge, 17-00 tot 17-50 ; haver, 21-00 tot 21-50 ; boonen, 23-00 tot 24-00 ; witte aardapp., 4-00 tot 4-25; roode aardappels, —— tot —— ; boter, per kilo 3-25 tot 3-30; eieren, de 26, 2-75 tot 3-00.

Koolzaadolie, per 100 kilos, 66-00 ; lijnzaadolie, 54-50; koolzaad, 31-50; lijnzaad, 28-50; koolzaadkoeken, 14-00 tot 15-00, lijnkoeken, 21-00 tot 22-00 ; sodanitraat beschikbaar Antwerpen, 28-00 ; ammoniak-sulfaat, 37-50 ; suikerijen, 12-75 tot 13-00 ; suikerijboonen, ——.

Veemarkt van 6 Januari

Getal tekoopgestelde dieren 340. Prijs per kilo levend gewicht.

20 ossen	1ste	1-06	2de	0-93	3de	0-79
131 veerzen		1-07		0-95		0-81
159 koeien		1-05		0-91		0-79
40 stieren		1-03		0-90		0-78

Vellemarkt van 10 Januari

Stieren	1-36 tot 1-38	Ossen	1-61 tot 1-63
Kalvers	2-10 tot 2-12	Veerzen	1-63 tot 1-65
Nuchtere kalvers	1-90 tot 2-00	Schapen	0-95 tot 1-00
Koeien	1-62 tot 1-64		

Vetmarkt.

Groot vet	0-92 tot 0-94	Niervet	1-04 tot 1-06
Klein vet	0-20 tot 0-25	Schapenvet	0-70 tot 0-80

MARKT VAN ROUSSELARE.

7 Jan. — Oude tarwe, 19-50 tot 20-00 ; roode, 18-50 tot 19-00; rogge, 17-00 tot 17-50 ; haver, 20-50 tot 21-50 ; boonen, 22-00 tot 23-00 ; aardappels, 6-00 tot 6-50; boter per kilo, 3-20 tot 3-40; eiers per 25, 2-86 tot 3-12 ; koolzaadolie per 100 kilos, 67-00 tot 00-00 ; lijnzaadolie, 55-50 tot 00-00 ; viggens, 20-00 tot 40-00.

Suikerijboonen. — Beschik. wagon 13-00, schip 13-25 ; Mei-Juni, wagon 14-25, schip 14-50 ; groeite 1913, wagon 15-50, schip 15-75.

TANDEN

M. en Mme Maurice Meier. chirurzijnstandmeesters-specialisten, 2, hoek der Moskroenstraat, huis met koetspoort (bij het gevang), Kortrijk, zijn alle dagen te raadplegen van 9 uren tot 's middags en van 2 tot 5 uren, uitgenomen op Zon- en feestdagen, voor alle ziekten van den mond en der tanden. — Kunsttanden van af 5 fr. Volledige gebijten van af 100 fr. en daarboven, gewaarborgd voor het leven.

Dank aan eene bijzondere geneeskundige manier geschiedt het trekken der tanden zonder de geringste pijn.

DE CIGAREN
ONS VLAANDEREN
in *Borneo* of *Mexico* tabakken
OVERTREFFEN DE BESTE MERKEN
Algemeen vertegenwoordiger voor Kortrijk en omstreken
Paul DE BAECKE-MOREELS
Groote Markt, 9, Kortrijk
Voor handelaars en magazijnen, de beste, de voordeeligste voorwaarden.

L'UNION SYNDICALE
Naamlooze Maatschappij
Verzekeringsmaatschappij op't leven de branden, ongelukken en andere gevaren.
Maatschappelijk kapitaal : **500,000 fr.**
Gebracht op : **2,000,000 fr.**
ZETEL :
36, rue d'Allemagne, Brussel
Volksverzekeringen. — Lijfrenten.
Het bestuur onderzoekt alle ernstige aanvragen van Agentschap.
Voordeelige voorwaarden aan de Agenten.

In den Kortrijkschen Boekhandel
Jeroom Basyn-Joncheere
O. L. Vrouwstraat, 11.
SCHOOL-BUREEL-&TEEKENGERIEF
Papier in rollen en bladen
PAPIEREN ZAKKEN, KOORDEN, DRUKWERK
- Levert alle slach van Boekwerken

Merkweerdige Jaarlijksche Venditie
van 349 koopen
Sperren, Slaghout, Bosschen. Brandhout
ZATERDAG 1 FEBRUARI 1913
om 9 uren 's morgens,
TE ANSEGHEM
in de bosschen wijk. *Ooregat & Preekheer.*

De Notaris **Demeulemeester** te Anseghem, zal op gestelden dag en uur, namens Wel Edele Gravin LOUISE DE LIMBURG-STIRUM, grondeigenares te Anseghem, openbaar verkoopen :

40 koopen Zaagsperren van 90 cm. tot 1m30 dikte en 11 tot 15 meters lang ;
30 » Sperren van 70 tot 90 cm. dikte ;
50 » Kliefsperren van 60 tot 80 cm. dikte ;
50 » Kepers en Stellingpersen van 50 tot 60 cm. dikte ;
50 » Piketten en Diltepersen van 30 tot 50 cm. dikte ;
30 » Tabac- en Stoppersen van 25 tot 40 cm.
35 » Boon- en Vlokkepersen ;
15 » Larixen ;
15 » Busschen ;
8 » mijten droog gekloven Brandhout ;
10 » Sperresnoei ;
7 » Slaghout ;
9 » kleine Eikskens.

Vergadering ter herberg 't OOREGAT.
Verborging ter herberg DE PREEKHEER.
Groot gemak van vervoer. 6 maand. tijd van betal.

DRIE WONDERBARE
Pillen, Elexir en Poeder.

Pillen Marichal, om duiven met eene bloeiende gezondheid, om hun smettelijke ziekten te beletten, om hun bloed zuiveren vóór en na het broeien, opdat zij in prijskampen het record zouden behouden van vlugheid en van vroomheid, om de uitstekendste overwinningen te behalen, **om gemakkelijk kloeke en krachtige jongen te kweeken,** geef hen de wonderbare PILLEN MARICHAL. *De doos 1 fr. Per mandaat, fr. 1-10.*

Elexir Marichal. Dees elexir is zonder weergâ voor het **snot** te genezen in weinig tijds. Hij bevrijdt de gezonde dieren tegen alle besmettelijke ziekten, als men er 10 druppels van in het drinken mengt. Hij versterkt het bloed en bezorgt een goed muiten.
De flesch, fr. 1-50 ; per mandaat, fr. 1-65.

Poeder Marichal. — Onfeilbaar geneesmiddel tegen bek- of keelzweer, of kroep, enz.
De doos, 2 fr., de halve doos, 1 fr. per mandaat, 10 cent. meer.

Algemeen depot :
Apotheek WAUTHIER, 103, Auderghem. Brussel
Kortrijk. apotheek OTTEVAERE.
Yper, DECREMER en LIBOTTE, apothekers.

GOEDE GELDPLAATSING

Middenkredietkas van den Belgischen Boerenbond, Minderbroedersstraat, 24, Leuven. Uitgifte van pandbrieven van 100, 200, 500 en 1000 frank, intrest opbrengende aan 3.60 fr. % 's jaars. Volkomene waarborgen. Zij zijn aan geene prijsveranderingen onderhevig. Men hoeft geene daling te vreezen, zooals het voor de meeste waarden het geval is.

Groote Meubelmagazijnen
3, Kring, 3
vergist u niet van adres, *op de Kring achter de Pompe*
KORTRIJK
Oud Huis We Vandeleene thans R. & G VANDELEENE OPVOLGERS.

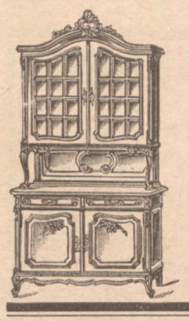

is het *voornaamste*, het *bestgekende* en het *voordeeligsie* magazijn der omstreek voor allerhande pracht- en gewone meubels.
Verkoop ter trouwe.
Matige prijzen.

GOEDE REIZIGER
op commissie wordt aanstonds gevraagd voor welgekend huis. — Zeer winstgevende positie.
Zich *schriftelijk* aanbieden binnen de 8 dagen ten bureele van *Het Kortrijksche Volk*, onder de letters R. C.

Dryepondt's
Geneesmiddel voor de maag : : : : : : versterkt en geeft eetlust
Geneest { *Alle maagkwalen, Gal, Zuur, Maagontsteking, Slechte spijsverteering, Slijmziekten, Braaklust, enz.*
Apotheek DRYEPONDT - 7, Wollestraat - BRUGGE
PRIJS : **3 fr. de flesch.**
Dépôt : Apotheek P. MATTELAER
Voorstraat, 50, KORTRIJK

Onze schoonste velden
zijn bemest bij middel van het
ZWAVELZUUR AMMONIAK
die ten andere de beste stikstofmest is.
HET BEVAT 20 TOT 21 t. h. STIKSTOF WELKE DE PLANTEN RECHTREEKS OF NA SALPETERGISTING OPSLORPEN

Met deze meststof, geen stikstofverlies door uitlooging der gronden, geene korsten aan de oppervlakte der velden, geen te kort gewicht bij de aankomst, geene verliezen onder weg en gedurende de lossing ten gevolge van den slechten staat der zakken, geen gevaar voor het vee, geene vruchten vernietigd door onzuiverheden, voor den wasdom schadelijk.

Spaarzaamheid van vervoerkosten, van verhandelen en van uitstrooien ten gevolge zijns grooteren rijkdoms. Mindere hoeveelheid te gebruiken per hectaar, gezien zijn hooger stikstofgehalte en zijne regelmatiger uitstrooiing. Betere verdeeling in den bouwgrond. Regelmatiger wasdom en bijgevolg betere oogst.

Ontvangst, onderzoek en verdeeling tusschen verscheidene koopers vergemakkelijkt, dank aan het regelmatig gewicht en aan de goede hoedanigheid der zakken.

Zelden vervalscht.
Levering vrachtvrij ter bestemmingsplaats, snel en verzorgd.
Schoone, op 100 kilos geregelde en met lood verzegelde zakken.
Overvloedige oogst van goede hoedanigheid.

Dat zijn de voordeelen dezer meststof, welke door al de handelaars en door al de landbouwsyndikaten verkocht wordt.

VOOR ALLE INLICHTINGEN NOPENS HET GEBRUIK, zich wenden tot het
Comptoir Belge du Sulfate d'Ammoniaque
(Naamloos Vennootschap) te BRUSSEL

HANDEL IN WIJNEN EN LIKEUREN
Vreemde en inlandsche Bieren
Julien ROMMELAERE
2, Paleisstraat, Kortrijk.
Champagne MARGAUX & Cie, Epernay
Vermaarde bieren *Usher*,
Extra Double Stout, Pale ale, Scotch ale

BLONDEEL Gebroeders
Loodgieters, Zinkbewerkers
Gezondheidstoestellen en Leidingen
Werkhuis speciaal ingericht voor werken van fabrieken en nijverheidsgestichten.
SPOEDIGE BEDIENING
Werkhuizen en Bureel : St-Janstraat, 41 Kortrijk.

Men vraagt aan Reizigers in ellegoederen of specerijen te willen eene kleine collectie koussen met zich nemen.

Men schrijve naar Fabriek van Breiwerk, Saint-Genois.

In den Gouden Kam.

E. COORNAERT-DAVID

Wijngaardstraat, 5, Kortrijk.

Laatste nieuwigheden van Corsets

sterk en goedkoop.

Over te nemen welgekante winkel, in vollen bloei, van alle slach van fantaisieartikelen, papierhandel, bureel- en schoolbehoeften, bijzonder geschikt voor drukkerij. — Inlichtingen ten bureele van 't blad.

Al de ziekten veroorzaakt door eene storing in de darmen, worden op weinig tijd genezen (zonder dure remedie) door de

Revalenta DU BARRY

Zij geneest sedert 67 jaar de gewone weerspannigste opstoppingen, slechte spijsvertering, maagontsteking, maagaandoening, buikloop, darm. ontsteking, brakingen, opruiingen, stoelgang, buikkrampen, asthmainfluenza, griep, bronchitis, opdrang, uitputting, bloedarmoede en bleek, zucht en alle verstoringen der nieren, der ingewanden en van den lever.

Voor de herstellenden is het 't voedsel bij uitnemendheid, de onmis, bare spijs om de krachten, uitgeput door den ouderdom, den arbeid en de overdaden, te herstellen. Het is ook het beste voedsel om kinderen op te brengen, die het met smaak nemen, wanneer alle ander voedsel hen doet walgen.

Een maaltijd kost slechts 30 à 40 centiemen en vervangt voordeelig het vleesch in de voeding, door de krachten die zij bezit.

Dr Routh, hoofdgeneesheer van het Hôpital Samaritain der vrouwen en kinderen, te Londen, schrijft dat de *Revalenta* een uitstekend voedmiddel is om den voorspoed der kinderen en der zieken van allen ouderdom te verzekeren.

Dokter Wurzer bestatigt : « Zij is van groot nut, bijzonderlijk voor de bloedarmoede, de suikerziekte, de gewone verstopheden, alsook voor de nier- en blaasaandoeningen »; en Dokter Stein, van de Universiteit van Moscow, bevestigt de Revalenta gebruikt te hebben met onveranderlijk succes voor de verstopheden, alsook voor den aanhoudenden afgang, waar (zegt hij) zij de werking der darmen regelmatigt.

Briefuitreksel van den Professor DÉDÉ, scheikundige te Parijs.

« ....Wat mij het meest verwonderd is hare krachtdadige werking op « de verteringsorganen, dat zij wel voedt en eetlust verwekt en bijzonderlijk het bloed verjongt en zuivert. Door hare voedende bestanddeelen blijven alle andere produkten ver ten achter. »

In doozen van 2 fr. 50, 4 fr. 50, 7 fr. 75, 17 fr. 50.

Kortrijk : Hulpiau, apotheker, Leiestraat 36. De Neus, apotheker, Groote Markt, opvolger van Bossaert.

Iseghem : Rodenbach, apotheker.

Meenen : Van Ost, apotheker, Groote Markt, Sioen, apotheker.

Moscroen : F. Verreux, M. de Philement. Zonder.

Roeselaere : F. Ameye, apoth. Dubuisson, apotheker, Grymonprez, apoth.

KINKHOEST.

Moeders ! Vraagt eens aan M. DESCAMPS-TERRIÈRE, waarmeê hij de kinders van den Kinkhoest genezen heeft ? Hij zal U antwoorden met de **Kinkhoest-Remedie Halewyck**, Apotheker, Groenselmarkt, 6, Oostende. Om u te overtuigen zal *Het Kortrijksche Volk* iedere week een getuigschrift inlasschen, en wij zijn zeker dat er in Kortrijk niets meer anders zal gebruikt worden tegen **Kinkhoest, Valling of Bronchiet der Kinders.**

Mijnheer Halewyck, Apotheker, Oostende.

Uit dankbaarheid moet ik u dit briefje sturen, mijn kind was ten strafsten mogelijk aangedaan van den kinkhoest, met uwe remedie Halewyck is het op tien dagen genezen. EMILE DECLERCQ-VERCAMER, boterkoopman, Zarren.

De wereldberoemde **Kinkhoest-Remedie Halewyck**, kan men bekomen te Kortrijk bij de Apothekers DESCAMPS-TERRIÈRE, Steenpoort, 8 ; HULPIAU, Leiestraat, en IMPE, Groote Markt, en in alle goede Apotheken. Prijs der volledige remedie : fr. 3.50 ; Siroop alleen : 2 frank; men moet in het begin, om de genezing te bekomen, de volledige remedie vragen.

Bouwgronden te koopen

tot HEULE, wijk 5 Wegen,

langs den steenweg naar Kortrijk en langs de straat naar de statie aldaar.—Voordeelige bespreken.

Extra schoone gelegenheid tot het uitoefenen van alle handels, of voor prachtig buitengoed.

Zich aanbieden bij DESIDERIUS BETTENS, zaakhandelaar te Kortrijk.

IN VERTROUWEN

mag men aanraden aan al degenen die lijden aan **ZILT,** Exzema, Katrienwiel, Baardziekten, Klieven der huid en alle andere **VELZIEKTEN,** van niets anders te gebruiken dan de Wereldberoemde **Wonderzalf en Bloedzuiverend Middel** der **Apotheek DE WALVISCH,** 10, Diepestraat, Antwerpen. *Volledige behandeling : 2 fr.*

WEIGERT ALLE NAMAAKSELS.

Te bekomen bij

A. DESCAMPS-TERRIÈRE

Steenpoort, 8, KORTRIJK.

Algemeene Vertegenwoordiging voor West- en Oost-Vlaanderen

DER SIGARENFABRIEKEN

JOSÉ TINCHANT Y GONZALÈS & Cie

FIRMA

Vermeulen - De Grave

Sigaretten en Tabakfabriek

TE INGELMUNSTER

Vraagt de Sigaren **Quo Vadis.**

DEMEESTER Brs & Zrs

Groote Markt, ROUSSELARE

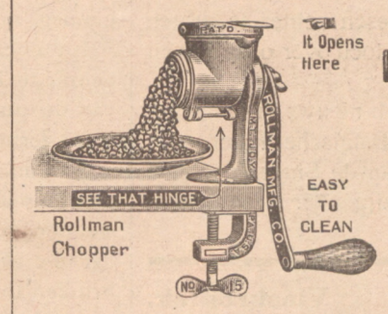

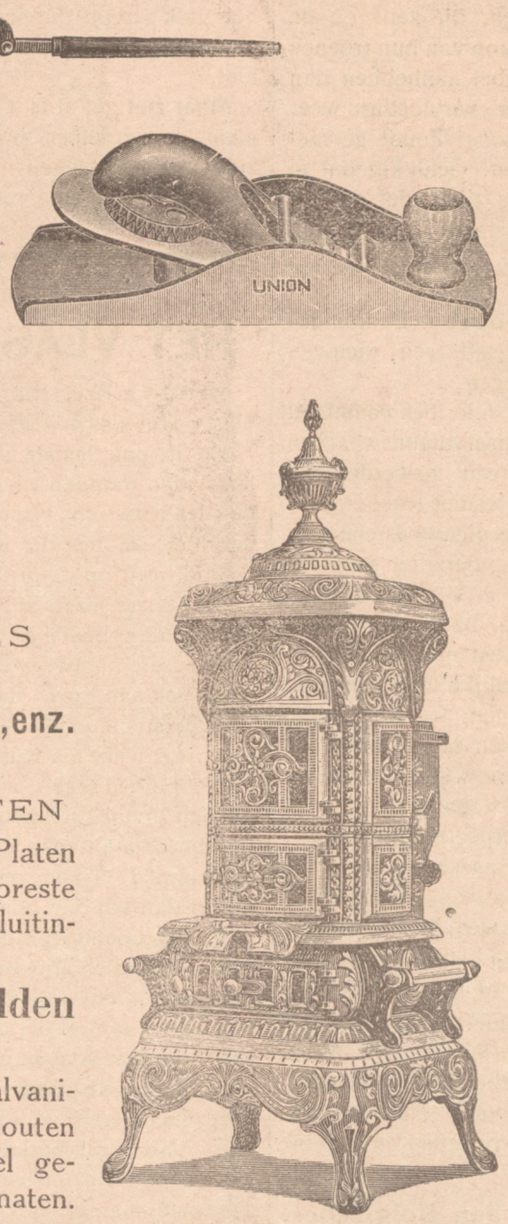

Bijzondere keus

VAN

ALAAM

VOOR

alle Ambachten en Neringen

Schrijnwerkers, Smeden, Mecaniciens, enz. enz.

IJZERE MEUBELS

KEUKENGERIEF

Prachtstoven, Keukenstoven, enz.

IJZER EN STAAL

POUTRELLEN, PLATEN

Geonduleerde verzinkte stalen Platen voor Hangars en Afsluitingen. Gepreste Platen *(Métal déployé)* voor Afsluitingen, Barrieren, enz.

Gewone- en Prachtbedden

(DUITSCH MODEL)

Bedderessorts met stalen gegalvaniseerde vleren *(onroestbaar)* in houten of ijzeren kaders, bijzonder wel geschikt voor gestichten en pensionaten.

A. BELPAIRE-ROYON

Statieplaats, ROUSSELARE

HANDEL IN STAAL EN IJZERWAREN

Allerhande gewaarborgde Gereedschappen

voor alle ambachten, zooals :

Timmerlieden, Beeldhouwers, Meubelmakers, Wagenmakers, Smids en Stovenmakers, Mekaniekwerkers, Metsers en Plakkers, Landbouwers, Zinkwerkers, Velowerkers, Kuipers, Rijtuigmakers, Behangers, Beenhouwers, Kleermakers, Schoenmakers, Hoveniers, enz., enz.

BOUWARTIKELEN : Balken, Bandijzer, Pompen, Sloten, Krukken, Charnieren, Leenen, Spagnoletten. — **Lattestoors-artikelen.** — Dakvensters, Watersteens, Afleiderbuizen, Piscienen, Kaveschuiven, Sterfputten, Citeerndeksels, Deurpaneelen. — **Kavegekken.** — Deur- en Belletrekkers, enz., enz.

Volledige keus van Menagie-Artikelen.

Verders te bekomen ALLES wat den handel betreft.

MOEDERS indien gij de gezondheid uwer kinders betracht, gebruikt geen andere

WINDOLIE

dan deze vervaardigd door den Apotheker-Scheikundige VANDE WALLE.

Deze Windolie zonder anijs bereidt, vervangt zeer voordeelig de Slaapsiroop, zonder den nadeeligen invloed dezer laatste op de hersenen der kinderen teweeg te brengen, stilt oogenblikkelijk de felste buikpijn der kinderen en lost onmiddelijk de winden.

Prijs : De flesch 1.00 fr. ; de halve flesch 0.50.

Wordt ook in mindere hoeveelheid besteld.

Vraagt raad aan honderde moeders van Rousselare en omliggende gemeenten die ze reeds uitsluitelijk gebruiken en allen zullen er u met denzelfden lof van spreken.

Alleenlijk te verkrijgen bij den

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

FRANZ VANDE WALLE

9, NOORDSTRAAT, 9 (dicht bij de Groote Markt),

ROUSSELARE — Telefoon 175

Plaag der Hoenders

De plaag begint schielijk met eenen gelen of grasgroenen mest. De kam verdooft en op eenige dagen sterft de hen. De levers zijn gewoonlijk gezwollen, geplekt of verrot.

Het gebruik der POEIERS van VANDE WALLE belet het leggen niet en voorkomt de ziekte in geval van besmetting op de omliggende hofsteden.

Worden ook gebruikt tegen : Snot, Tering, Pokken en alle besmettelijke ziekten.

Prijs : 1 frank de pak.

Bereid door den Apotheker-Scheikundige

FRANZ VANDE WALLE

In dezelfde Apotheek zijn te verkrijgen : *Bijzondere bevruchtende Poeiers, Longpoeiers, Melkpoeiers, Zulveringpoeiers,* enz. voor koeien en paerden, en die altijd met een goeden uitval bekroond zijn.

Borduursters Men vraagt seffens goede Borduursters, wel betaald en standvastig werk, bij G. A. Lagae, 59, Vanden Peereboomlaan, Kortrijk.

Huis HENRI DESMET

Leiestraat, 30, Koornmarkt, 1

KORTRIJK

Slaapkamers, Eetzalen, Salongarnituren, Engelsche bedden, Bureaux américains, Zetels, Matrassen, Stoelen, Gordijnen, Stoors, Brise-vues, gewatteerde spreien, Edredons Wolle sargiën.

Groote keus. — Goedkoop.

Vraagt bij Marin **VAN HOUWE**

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

Noordstraat, 26, Rousselare

Telefoon N° 102

de vermaarde ATTAQUE-OLIE (elixir anti-apoplectique) uitgevonden door Doctor Gekiere van Hooglede en later bereid door Doctor Andries van Hooglede. Onfeilbaar middel tegen beroerten of attaquen.

Iedereen die aan bloedopdrang gevoelig is, moet dit krachtig geneesmiddel in huis hebben.

Eenige depositaris : MARIN VAN HOUWE.

Prijs : 2.50 fr. de flesch.

TANDENBALSEM

VAN

HET ROODE KRUIS

geneest oogenblikkelijk de hevigste pijn voortkomend van holle tanden. Ook durf ik zonder vrees de aanhoudende werkdadigheid en de uiterst wonderbare uitslag van mijn produkt waarborgen. Deze specialiteit heeft niet enkel een onmisbaar uitwerksel, maar is daarbij zoo onfeilbaar dat ik bereid ben 5 fr. te betalen bij ieder geval van mislukken. Zulke ernstige waarborg geef ik slechts omdat ik zeker ben dat mijn *Tandenbalsem* nooit zijn doel mist. — Prijs : 1.25 fr.

Bereider : ACHILLE LYBEER, *apotheek Het Roode Kruis, Statieplaats, Rousselare.* Telefoon 206.

Het fleschje wordt verzonden tegen mandaat van 1.30 fr.

Voor het Akkoordeeren van Pianos

zich te wenden bij

G. VANTIEGHEM

Wandelingstraat, 6, KORTRIJK.

Portretten van klein tot natuurgrootte. Bijzonderheid voor groepen.

Men vraagt meisjes van omtrent 14 jaar kunnende naaien, en meisjes van 18 jaar kunnende goed op de machien stekken. Goed loon. Men wende zich bij COUCKE-DESMET, Veldstraat, Kortrijk.

OUD-SOLDATEN !

vilt gij uwe militievergoeding voor e trouwen of onderstand :

WORDT GIJ VERVOLGD

Correctionneel of koophandels rechtbank, moet gij wettelijk scheiden, hebt gij koopwaren geleverd of geld geleend en kunt gij het niet terug krijgen, moet gij erven, enz.

WENDT u voor beiden tot **MATTHYS, Zandberg, 8 GENT.**

Raad kosteloos van 8 tot 11 uren en van 3 tot 6 uren. Postzegel van 0,10 voor schriftel. inlichting.

MEUBELMAGAZIJNEN VAN DE VLASMARKT

—O—O—O—

Het is bewezen dat de Meubelmagazijnen **Robert Declève-Spierinx,** *Vlasmarkt, 2, Kortrijk,* gekend zijn voor verkoop met waarborg en genadige prijzen van alle slach van rijke en gewone Meubelen. Ook is het huis altijd met groote keus voorzien van Wiegen, ijzeren Bedden, Spiegels, Kinderstoelen en Rijtuigen, Keuken- en Herberggerief, Matrassen, Spreien, Toiles cirées, Stoors, Gordijnen, enz. enz.

Voor buiten stad wordt alles verzorgd en franco ten huize besteld.

Let goed op het adres :

Robert Declève-Spierinx

Vlasmarkt, 2, Kortrijk.

HET ROODE KRUIS

BIJ

Achille Lybeer

Apotheker-Scheikundige

Statieplaats, ROUSSELARE

Telefoon 206.

Ongetwijfeld is **Amigrainal** de beste remedie om de wederspannigste TAND- en HOOFDPIJN te verdrijven Wonderbare en talrijke genezingen worden er door bekomen. 10 minuten zijn voldoende. Bevat niet de minst maagkrenkende stof en mag genomen worden naar beliefte.

Zeker, gemakkelijk en spoedig.

1 fr. de doos van 7 cachetten.
2 fr. » 16 »

De gezondheidspillen VIVA

Beste doelmatig middel tegen gal en slijmen. Onmisbaar voor slechte spijsvertering, verstoptheid, draaiingen in 't hoofd, leverziekten, attakken, zwaarmoedigheid, rhumatism, keerjaren der vrouwen, enz.

Prijs 0 75 de doos. In 't bereik van eenieder. *Goedkoop maar onschatbaar.*

Mistrouwt u van eene slepende verkoudheid die kan gevolg geven aan bronchiet en tering. **De BOR-TPILLEN** van ACHILLE LYBEER zijn daartegen het meest geprezene middel. Zij verdrijven hoest, fluimen, heeschheid, alle ziekten der luchtpijpen.

Met ieder doosje bekomt men eene genezing

Gevallen waarbij men den moed verloren had en bijna voor ongeneesbaar aanzien waren, wierden geholpen door deze wonderbare pillen. Prijs 1.50 fr. de doos.

Deze uitmuntende remediën worden per terugkeerende post verzonden tegen mandaat der weerde en opleg van 5 cent. voor port.

Kostbare Ontdekking

goedgekeurd door de Maatschappij van Gezondheidsleer van België. (Verslag van 24 juli 1907).

Genezing in 10 minuten van de hevigste tand- en hoofdpijnen, der migraine en nevralgies, door de CACHETTEN JOS. GAUTHIER, APOTHEKER TE MECHELEN, Officier der Academia Fisico-Chimico Italiana van Palermo (Italië) 1 en 2 fr. de doos van 6 tot 13 cachetten.

De Apotheek *Jos. Gauthier* zendt overal zijne uitmuntende remedie per terugkeerende post, tegen mandaat van 1,05 fr. en 2,10.

Gansch onschadelijk. Nooit missen. Eischt het merk *Antinevralgique Jos. Gauthier,* in blauw gedrukt op ieder cachet.

Dépôts te Kortrijk : Apotheek HULPIAU en IMPE, en in alle goede apotheken.

NEEMT NIET ANDERS !

LAAT U NIET OMKLAPPEN !

Migraine, Draaiingen

Ach ! mijn hoofd !

« Meer dan twintig jaren leed ik geweldig » aan hoofdpijn. Zoo hevig was soms mijn » lijden dat ik niet het minste werk kon ver- » richten ; twee doosjes ware levenspillen F. » Roman hebben mij gansch genezen.

» MEVROUW MERIAAN VAN DUYSEN. »

Alle dagen komen er zulke getuigschriften ! De migraine, de hoofddraaiingen, de bloedopdrang, zijn bijna altijd te wijten aan storingen van de maag, slijmen, verstopping, het bloed wordt dik, vloeit moeilijk en jaagt naar 't hoofd.

De ware **LEVENSPILLEN F. Roman** die rechtstreeks op de slijmen en slechte vochten werken, maag en ingewanden ontlasten, het bloed zuiveren en verkloeken, zijn het beste en om zoo te zeggen het eenigste middel.

Voor de vrouwen in hunnen kritieken leeftijd, menschen die zittend werk verrichten, kan er geen beter middel gevonden worden.

De ware **LEVENSPILLEN F. Roman** zijn te verkrijgen in alle goede apotheken aan fr. 1.25 de doos.

Men lette wel op de namaaksels die geene de minste waarde hebben.

Algemeen depot : Apotheek F. Roman, Groote Markt, Dendermonde.

: : NIEUWEN BRILWINKEL : :

Wilt gij uw gezicht bewaren en verbeteren

wendt u naar het Huis

E. Castaing-Lepère

« IN DEN BAROMETER »

42, GROOTE MARKT, KORTRIJK

tusschen het *Damberd* en den *Bodega,*

waar gij eene bijzondere keus zult vinden van allerlei brillen en neusnijpers, nauwkeurig aan het gezicht toegepast, van 1 frank af en verwisseld tot volledige voldoening.

Groote keus van stalen, nickelen, zilveren en gouden BRILLEN *en* PINCE-NEZ *aan uitnemende lage prijzen.*

Specialiteit van Barometers, Verrekijkers, Jumellen, Thermometers voor Brouwerijen en Melkerijen. Alle slach van Pekels, Waterpassen, Vergrootglazen, Draadtellers, enz., enz.

Het Huis aanvaardt allerhande vermakingen, alsook het inzetten van glazen.

— Spoedig gedienst —

De Borstbalsem Vande Walle

geneest overal de meest gevreesde **Verkoudheden** en **Vallingen.**

Prijs : de flesch 1.50 fr.

Alleenlijk verkrijgbaar in de welgekende apotheek

Franz VANDE WALLE

Noordstraat, ROUSSELARE. Tel. 175

In 1 minuut stilt de **DENTINOL** totaal en voor altijd de tandpijnen, de hevigste abcessen en zwellingen. Laat geen tanden meer trekken. Een enkel gebruik van **Dentinol** zal ze zekerlijk genezen. Om genezen te zijn eischt den echten

DENTINOL

1.25 fr. het fleschje in alle apotheken.

Depots :

Kortrijk, Descamps-Terrière, Steenpoort, 8.
» Impe, Groote Markt.
» Hulpiau, Leiestraat.
» Deneus, Groote Markt.
Avelghem, M. Vancaemelbeke en R. Vermandere.
Meenen, Flipts, Rotiers en Boute.
Waereghem, M. Robberecht, J. Renson.

KATHOLIEKE VLAMINGEN KOOPT UWE BOEKEN IN

Veritas

ALGEMEENE BOEKHANDEL · CH & H. COURTIN · 26 KIPDORP ANTWERPEN

PETIT-BEURRE PAREIN

Geen Grijs Haar MEER !!!

« De Nieuwe London »

doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.

Eischt op den hals : London

In flacons van fr. 1.50 en fr. 2.50

Engelsche Baardtinctuur aan 2 fr. per flacon

Te koop bij Apothekers Drogisten, Haarsnijders en Reukwinkels

In 1 groot: Parfumerie Dr Salp, Wachtebeke (België)

Zeep **DADA** Het stuk 0.75	Werkdadigheid zonder weerga tegen zomersproeten en huidaandoeningen. De beste voor het behoud eener frische gelaatskleur	
Crème **DADA** Tube 0.75	Onfeilbaar voor de genezing van kloven; maakt de huid blank IN EEN NACHT.	
Poeder **DADA** De doos 2.50	Allerfijnst, en op 't gelaat blijvend; onontbeerlijk voor elke toilettafel.	

Te koop in alle goede huizen.

Verkrijgbaar te Kortrijk :
Apotheek A. Descamps-Terrière, Steenpoort, 7.
Drogerij de Krokodil, Groote Markt.
Demeyere, coiffeur, Doornijkstraat.
Lepère-Dubuisson, Leiestraat.
Apotheek de Bie, Rijsselstraat.

Verantwoordelijke drukker-uitgever
J. VERMAUT, Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

Kantoor van den Notaris **PATTYN**
te Beveren-bij-Rousselaere.

1. — Op WOENSDAG 22 JANUARI 1913, om 3 uren namiddag, te BEVEREN, ter herberg *De Kapel*, bewoond door Constant Vercruysse, INSTEL van een

Schoon en gerieflijk Woonhuis

met schuur en groote stallingen en 24 aren 40 centiaren medegaande land, te Beveren, op de Plaats, langs de Gitschestraat. Bewoond onvergeld door Alois Fieuw, tot 1en October 1913. *1/2 p. c. instelpenning.*

2. — Op DONDERDAG 23 JANUARI 1913, om 1 ure namiddag, te BEVEREN, dicht de statie *De Kortekeer*, in het bosch « *De Lange Reken*, » ten verzoeke van M. Constant Depuydt, grondeigenaar, te Rousselaere, VENDITIE van

35 koopen Elzen en Notelaren TAILLIE.

3. — Op DONDERDAG 30 JANUARI 1913, om 1 ure namiddag, te WYNCKEL-SINT-ELOI, bij de herberg *Den Draaitop*, VENDITIE van

110 Eiken-, Esschen- en Populierenboomen en Taillie op stam.

Met tusschenkomst en ambt van den Notaris MAERTENS te Moorseele.

Studie van den Notaris **MUSSELY**
te Ledeghem.

Op MAANDAG 13 JANUARI 1913, zijnde Verkoren Maandag, om 1 ure stipt namiddag, openbare verkooping, op het houtplein van M. Victor Scheldeman, te Ledeghem, van **allerlei schoone en drooge HOUTWAREN.**

Negen maanden tijd van betaling mits goede borg.

M. VALÈRE DELBEKE, Tuinbouwraadsman van den Staat, gevestigd te Gent, maakt den belanghebbenden van de provincie Westvlaanderen bekend, dat hij zich elken Vrijdag morgen van 9 tot 12 uren ter hunner beschikking stelt in het *Landbouwershuis, Goudenleeuwplaats, te Gent.*

ZINK — ZINKWIT

VIEILLE MONTAGNE

Regionale depothouders

FIRMA

SAEY & D'HESPEEL

Opvolgers van DE MULIÉ-VERCRUYSSE

Doornijk- en Sint-Jorisstraten

KORTRIJK

TELEFOON 190

Magazijnen van Koper, Tin, IJzer, Staal, Blik, Lood, Platen, Poutrellen, enz.

Te koop bij elke rijwielhandelaar.
Algemeen depot voor België: 22, Schermerstraat, Antwerpen.

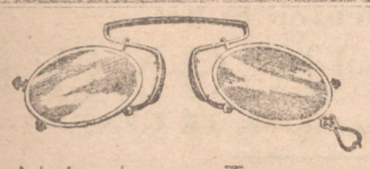

Isid. Ledure - Tremmery

Koornmarkt, 6, KORTRIJK.

Groote keus van Brillen en neusnijpers (pince-nez), van af 1 fr. aan het gezicht nauwkeurig toegepast en verwisselt tot volledige voldoening.

Ook te bekomen stalen, zilveren, nickelen en gouden Brillen en Pince-nez, aan zeer lage prijzen. Barometers, Jumellen, Thermometers.

De voorschriften der Heeren Oogmeesters worden binnen de 48 uren uitgevoerd.

Pekels voor brouwerijen, melkerijen, stokerijen, enz., Waterpassen, Draadtellers, Vergrootglazen.

Allerhande vermakingen en inzetten van glazen. Electrieke Zaklampjes. Volledige keus van Juweelen in goud, zilver en doublé.

BERICHT AAN DE DOOVEN

Met het doel dienst te bewijzen aan de belanghebbenden, vraagt ons een onzer welgekende stadgenoten, M. Verschueren, vader, 84 jaar, St. Pietersnieuwstraat, 128, Gent, de volgende mededeeling op te nemen :

Aan doofheid onderworpen en na allerhande geneesmiddelen gebruikt te hebben zonder eenigen uitslag, had hij het gelukkig gedacht gebruik te maken van de Audio Phonex Lucq. Hij bevestigt dat enkel door het gebruik van dit wetenschappelijk toestel, geheel onzichtbaar, hij volkomene voldoening bekomen heeft. Ook ten titel van dank biedt hij zich aan, aan allen welken uitleg zouden begeeren, 't zij in persoon, 't zij per briefwisseling.

Het zij noodig er bij te voegen om deze aanvraag te volledigen, dat zonder kruiden, op allen ouderdom en in alle gevallen, de Audio Phonex niet alleenlijk het gehoor vermeerdert op de eerste dagen, maar dank zij hare bijzondere werking, zij trapswijzend klimmend het gehoor herstelt en alle oorsuizingen doet verdwijnet..

Voor alle inlichtingen wende men zich bij M. G. Verschueren-Maes, zoon, op gestelde dagen en uren, zooals volgt : de maan- en vrijdag van 2 tot 4 ure, Sint-Pietersnieuwstraat, 128, en den donderdag van 9 tot 11 en van 2 tot 4 ure : Kortrijksche steenweg, 238, te Gent.

N. B.— Men wordt vriendelijk verzocht, als men schriftelijk antwoord begeert te ontvangen, er den noodigen postzegel bij te voegen.

MISGROEIINGEN VAN 'T LICHAAM

Hré VERDONCK-MINNE

ORTHOPEDIST-SPECIALIST

HENDRIK SERRUYSLAAN 12, OOSTENDE
(bij de Nieuwe Post).

2 maal gebreveteerd voor *Orthopedische toestellen*, leverancier van den *Staat, Burger- en Krijgshospitaal* van Oostende en van de *Orthopedische Kliniek Sanatorium Maritime* van Mariakerke bij-Oostende.

SPOEDIGE en ZEKERE genezing zonder pijn, zelfs van de moeilijkste gevallen door eene BIJZONDERE BEHANDELING.

Onzichtbare Corsets

(eenigste model) voor de genezing der ruggraat die n.. he m .. te ongemak leveren.

Misgroeiingen van den HALS, de RUGGRAAT, GEBOGEN RUG, SCHOUDERBLAD, KROMME BEENEN, STOMPVOETEN, PLATVOETEN, enz. worden er op zeer korten tijd volkomen genezen.

Op aanvraag zenden wij adressen van genezingen, en belasten ons met het maken van HAND- ARM- en KUNSTBEENEN.

Sprekelijk alle Maandagen, in het Hotel den GOUDEN APPEL, Rijsselwijk, KORTRIJK, van 2 1/2 tot 5 ure namiddag.

Sprekelijk alle Zaterdagen, in het Hotel den *Gouden Hoorn*, Simonstevenplaats, BRUGGE van 9 tot 3 ure namiddag ; alle andere dagen ten zijnen huize in den voormiddag.

Kosteloos onderzoek, betaling na tevredenheid.

Het huis VERDONCK wordt bijzonder aanbevolen door de heeren Geneesheeren en het alleen heeft de eer gehad zijne appareils te mogen tentoonstellen in de conferentiezaal der geneesheeren, Groote Markt, te Brussel.

KOUSSEN VOOR GEBORSTEN ADERS OP MAAT.

Brevets : N° 75846 : 117134.

BREUKEN

Brevets : N° 2071.41 161918.

Breukbanden zonder staal en zonder elastiek (4 maal gebevet.)

GENEZING ZONDER OPERATIE

François VERDONCK, Bandagiste,

Kerkstraat, ANSEGHEM (bij Kortrijk).

BERICHT UIT MENSCHLIEVENDHEID.

Breuklijders weest op uwe hoede ! Laat u niet misleiden door al die verlokkende aankondigingen die wij dagelijks in de gazetten aantreffen, van personen die zich als specialisten, breukmeesters of breukbandmakers willende doen doorgaan, en die van 't vak weinig of niet kennen, en slechts bandenverkoopers zijn en zelfs nooit geen brevet bekomen hebben. — Zwigt u van rondreizende personen.

Wekelijks wordt onze hulp ingeroepen van personen met breuken zoo groot als een kinderhoofd, veroorzaakt door operatie of door het dragen van slechte banden bijzonderlijk door de elastieke, die door hunne uitrekking zonder weerde zijn voor het ophouden eener begin of volledige zakbreuk. Vraagt *honderde adressen* ons uit menschlievendheid gegeven van personen 1, 2 en 3 maal geopereerd en die nu duizendmaal slechter zijn dan voortijds. Neemt wel in acht dat wij door 40 jaren ondervinding aller kunnen beteugelen, door onze veelvoudige stelsels van breukbanden. — Kinderen worden gewaarborgd genezen. — **1000 franks belooning** aan gelijk welken specialist of breuklijder welke he. bovengemelde kan weerleggen.

BUIKBANDEN. — Bijzonder huis voor het maken van Buikbanden, voor vrouwen die lijden aan allerhande zakking van den buik. — **KOUSSEN voor geborsten aders.**

ALLES GEWAARBORGD. — KOSTELOOZE RAADPLEGING.

BETALING NA TEVREDENHEID.

Sprekelijk alle MAANDAGEN, van 9 tot 4 u. namiddag, in den *Gouden Appel*, Rijsselwijk, KORTRIJK
Andere dagen te zijnen huize in den voormiddag.

Op verzok beegeeft M. VERDONCK zich ten huize van eenieder.

Suikerbakkerij Ter Statie

VANNESTE-BREL

IJzerwegstraat, 1, KORTRIJK

op den hoek aan den Kortrijkschen Bank

TELEFOON 298

Juist aangekomen groote keus van Fransch geconfijt fruit (Fruit confit de France).

Rijke keus van cristalen, zijden en porceleinen bonbonnièren voor *Kerst- en Nieuwjaargeschenken.*

Chocolade der Patrons Patissiers, Milka, Suchard, Gala-Peter.

Gefoureerde en andere Wafels.

Bijzonderheid : Kortrijksche Wafels, Galettes Parisiennes.

Zoetekoek met secade gegarnierd en andere.

Koningskoek aan 1 fr. de kilo.

Fabriek van Scheikundige Meststoffen

RICHARD DE STOBBELEIR

Molenstraat, 69, AALST

Opgeloste en gemalen Guano — Klavervet — Scheikundige Meststoffen (chimiques)

Soda-Nitraat — Superphosphaat — Kaïniet — IJzerslakken, enz.

VRAAGT PRIJS-COURANT.

PHOTOGRAPHIE D'ART

G. ROESLER-BOLLE

rue Longue des Pierres, 35, **COURTRAI**

Maison la plus renommée de la contrée, recommandée particulièrement à Messieurs les Ecclésiastiques.

Agrandissements en tous genres : Noir, Sépia, Charbon, Pastel.

Spécialité : Peinture à l'huile d'une grande finesse. Ressemblance garantie.

GRAND CHOIX DE CADRES.

Waschpoeder Jeanned'Arc

zonder mededinger

om den potasch te vervangen en de zeep te sparen

wordt

in alle kruidenierswinkels verkocht.

ZILVEREN MEDALIE

Wederlandsche Tentoonstelling Roubaix 1911.

Fabrikanten : TRENTESEAUX Gebroeders

te HERSEAUX (Statie).

HET EENIGST GENEESMIDDEL DER VROUW

DE PILLEN VAN Dr CODERRE

VOOR BLEEKZUCHTIGE EN ZWAKKE VROUWEN

Kostelooze raadplegingen mondelings, of per brief.

Elke zieke vrouw die nog niet de Pillen van Dr Coderre voor bleekzuchtige en zwakke vrouwen beproefd heeft, mag niet beweren dat zij ongeneesbaar is.

De Pillen van Dr Coderre hebben duizende vrouwen genezen, die na gedurende jaren afgezien, en allerhande verschillende geneeswijzen gevolgd te hebben, zich ongeneesbaar dachten en besloten waren te lijden tot de eindelijke verlossing.

Gij allen die worstelt tegen de brutale kwelling der ziekten die men Eierstokontsteking, Metriet, Gezwellen, Zakkingen der Baarmoeder, Fibroom, heet ;

Gij allen, ongelukkige gekwetsten der moederschap, die in uw lichaam eene voortdurende en wreede pijn blijft gevoelen ;

Gij allen die door bloedarmoede, witvloed, bloedverlies, de onregelmatigheid der maandstonden, leucorrhée, afgemat zijt ;

Gij allen, kwijnende meisjes die door de krisis der vrouwwording ontsteld zijt, en jonge bleekzuchtige meisjes voor wien elke maandstond eene foltering is ;

Gij allen die bedreigt zijt door de ongevallen van 't keeren der jaren, bloedaandrang, warmtegevoel, bedwelmingen, duizeligheden ;

Gij allen die lijdt aan schedelhoofdpijn, verstopping, storingen der spijsvertering, nierpijn, zenuwstoringen, gemis aan slaaplust ;

Gij allen die eene wankelende gezondheid hebt, die lijdt zonder duidelijk noch de reden, noch de plaats te kunnen aanwijzen uwer ongemakken, gij neurastenieken, door 't werk en 't verdriet overspanden en verzwakten, gebruikt de Pillen van Dr Coderre voor bleekzuchtige en zwakke vrouwen, en zooals duizende anderen die er de proefneming van gedaan hebben, gij zult genezen.

Een kabinet van kostelooze raadplegingen is gevoegd aan de bureelen der Pillen van Dr Coderre, 107, Zennelaan, te Brussel. Alle zieke vrouwen, en vooral die welke wanhopend zijn, zij die alles beproefd hebben en zich ongeneesbaar achten, worden verzocht onze geneesheeren-specialisten te raadplegen, met hen te gaan bezoeken of te schrijven : zij zullen, zonder één centiem te moeten uitgeven, goeden raad en verkleefde verzorging bekomen. Het kabinet van kostelooze raadpleging der Pillen van Dr Coderre is alle dagen open, behalve Zondags, van 9 u. 's morgens tot 5 u. 's avonds.

PILLEN VAN Dr CODERRE, 107, Zennelaan, BRUSSEL

De Pillen van Dr Coderre worden verkocht in alle apotheken van België aan 3 frank de doos.

Depot te Kortrijk : Apotheek HULPIAU, Leiestraat, 36.

Ons nieuw uitlegboekje, bevattende een *Almanach voor 1913*, zal gratis gezonden worden aan al de damen die er de aanvraag van doen aan : Pillen van Dr Coderre, 107, Sennelaan, Brussel, Departem. 50.

UNION ET PRÉVOYANCE

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

Kapitaal: EEN MILLIOEN frank.

Werkende onder het toezicht zijner leden

Gezamentlijke waarborg op 30en Juni 1912 } **5 MILLIOEN 284,000 FR.**

Zaken verwezentlijkt op 30en Juni 1912 voor } **37 1/2 MILLIOEN FRANKEN**

1. **LEVENSVERZEKERINGEN** aan de beste gekende voorwaarden verblijf in Congo toegelaten
2. **SPAAR- EN PENSIOENKAS** in zuivere mutualiteit aan de beste gekende voorwaarden.
3. **LIJFRENTEN** waarvan de belegde kapitalen gewaarborgd zijn door 1ste hypotheek van dezelfde waarde.
4. **WEDUWE EN WEEZENPENSIOENEN.**
5. **PENSIOENEN EN VERZEKERINGEN DER BEDIENDEN,** bijzondere voorwaarden voor een gansch persooneel
6. **VOLKSVERZEKERINGEN,** menschlievende voorwaarden.
7. **LEENINGEN OP HYPOTHEEK** en om te **BOUWEN.**
8. **AANKOOP VAN GOEDEREN** op **RENTE,** aan de hoogste voorwaarde gewaarborgd door hypotheek van 1ste rang.
9. **PLAATSEN VAN HYPOTHEEK OP 1ste RANG** voor 3e personen zonder intrest (tegenwoordig 4.25 %) met namelijke inschrijving der geldschieters voor alle sommen te beginnen, van 200 fr.
10. **SPOEDIGE HERVORMING VAN VERLIEZEN OP OPENBARE FONDSEN.**

Verschillende agentschappen en inspecties te bekomen

Kostelooze inlichtingen } **de Lignestraat, 39, Brusse**

Schrijfmachienen
UNDERWOOD Rebuilt

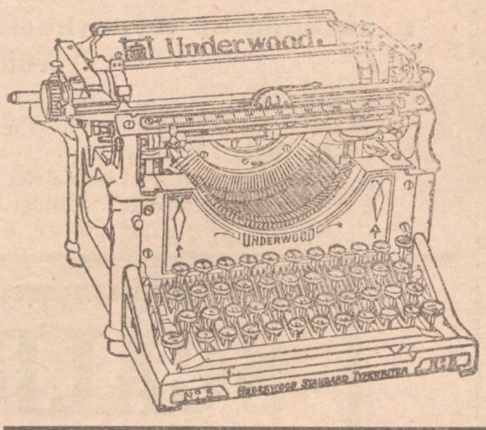

Wie goedkoop eene SCHRIJFMACHIEN koopen wil, vrage de

UNDERWOOD REBUILT

Prijs : 375 fr.

Eenige depothouder voor België

J. VERMAUT

drukker-uitgever,
28, Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

HUIS JOSEPH VERRIEST

Savarystraat, 13, KORTRIJK.

GROOT- en KLEINhandel in allerhande linnen en katoen : wit, blauw en ongebleekt ; tafel- en bedlinnen, hand- en zakdoeken, cotonnet, flanel, kanefas voor rolgordijnen, los-weefsel voor stikwerk en Normandische cretonne ; stamijn voor dames-handwerk, fantasie tafelkleederen en oud linnen. Katoen en wolle sergen. Kloosterstoffen, enz.

TANDPIJNDOODER

1 frank het fleschje

Geneest zoo snel als de bliksem alle pijn voortkomende van holle tanden. Het is het doelmatigste, het goedkoopste en het eerste geneesmiddel dat op zulke groote schaal door eenen vlaamschen apotheker aan het vlaamsche volk te koop gesteld is geworden. — Riskeer **1 frank ;** zoo uwe tandpijn op 1/2 minuut niet weg is, krijgt gij **5 frank.**

Hoofddepot : *Apotheek « De Biekorf », Dijkstraat, 36, Antwerpen.*

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapotheek, Yperen

BREUKEN

Genezing ZONDER OPERATIE

door den **specialen band DUMONCEAU, vier Brevetten. Eere-diploma** en **zilveren Medalie.** Dees toestel, volkomen **zonder veeren,** is draagbaar dag en nacht zonder ongemak, alle werken toelatende en met regelbare drukking, de scheuren van het darmvlies worden regelmatig vereenigd en men bekomt dadelijke verzachting, verbetering en zekere genezing.

Den heer **A. DUMONCEAU,** specialist, **21, rue aux Choux, BRUSSEL,** geeft volkomene **waarborg** en zend kosteloos allen uitleg. Men kan deze toestellen aanpassen bij den heer **Georges DUMONCEAU,** depositaris 23, KORTESTEENSTRAAT, KORTRIJK. Spreekbaar alle dagen van 9 tot 6 uren.

Achille EEMAN, Aalst

HUIS GESTICHT IN 1876

Kunstguano en Scheikundige vetten

Prijs volgens samenstel — Vraagt Prijs-courant

Al onze vervaardigde kunstvetten bevatten: 1° STIKSTOF onder vorm van nitraat en ammoniak; 2° het PHOSPHORZUUR onder vorm van superphosphaat; de POTASCH onder vorm van oplosbare zouten.

Grondstoffen aan den koers van den dag, zooals:

NITRAAT VAN SODA, Sulfaat van Ammoniak, Superphosphaat, Zwavelzuur Potasch, Chloorzuur Potasch, Kainiet, IJzerslakken, Zwavelzuur IJzer, Plaaster, Samengestelde opgeloste Guano « DE ZON », Phosphaat Bernard en Magnesium. — ZUIVERE BLAUWE ALUIN, Middel tegen de a dappelplaag en 't zwart der granen.

VERGRUIZERS VERMOREL, Eclair n° 1, aan de laagste prijzen.

Om goed uw eten te verteren

GEBRUIKT DE

PILLEN van Dr GARRIN

Zij verkloeken de maag en het bloed
Zij versterken de zenuwen
Zij geven eetlust
Zij genezen hoofdpijn en migraine
Zij genezen anemie (bloedarmoede)
Zij voorkomen tering (tuberculose).

Deze pillen purgeeren niet; zij verslijten het lichaam niet; zij vergemakkelijken eenvoudiglijk het verteren van het eten, en zij werken op zulkdanige wijze dat er niets verloren ga van de voedingstof die wij innemen. VEEL MENSCHEN IMMERS ETEN NOG AL WEL, DOCH BLIJVEN ALTIJD FLAUW; de oorzaak ligt hierin: dat er veel voedingstof verloren gaat, « het eten komt eruit gelijk het er in gaat. » Het wordt niet verteerd, ofwel het wordt slechts gedeeltelijk verteerd. Het baat immers niet van veel te eten, het bijzonderste is van goed te verteren. De **pillen van Dr Garrin** zijn onder dit opzicht een uitmuntend vereringsmiddel.

Hun gebruik geeft altijd goeden uitslag. Ook zijn zij aangenomen en aanbevolen door menigvuldige doktoors en specialisten.

Gebruikswijze: men neemt 3 tot 4 pillen per dag, ééne voor ieder eetmaal.

Prijs: **1 fr. 25** de doos. — Voor 6 doozen: **7.00 fr.** — Voor 12 doozen: **12.00 fr.**

Depot voor Kortrijk: **Apotheek P. MATTELAER.** Voorstraat, 48, Kortrijk. — Telefoon 221.

ELECTRICITEIT

Onderneming van Licht, Dynamos, Motoren Ventilatoren, enz.

CENTRALE VERWARMING.

Warm water en Stoomverwarming.

F. Van den Bulcke & Zonen

Overleiestraat, 54, Kortrijk.

PIANOS - - - DERDEYN

:: ROUSSELARE ::

Fabriek, 2-3-4-5, Gazstraat
Houtstapels: Veldstraat. TEL. 101

Pianos en Auto-Pianos DERDEYN

VERHURING - HERSTELLING - VERWISSELING.

Harmoniums, Violen, Mandolinen en toebehoorten

— MUZIEK IN ALLEN AARD —

UITMUNTENDE

GENEESMIDDELEN

onze lezers bijzonderlijk aanbevolen

sedert jaren lang in 't gebruik, en dagelijks door de geneesheeren aangeprezen om hunne goede bereiding en hunne zekere uitwerking. Iedere hoeveelheid is genoegzaam tot eene volkomene genezing.

14. Kinkhoest-remedie

is 't zachtste en zekerste middel, hoogst aangeraden en geprezen om de ergste kinkhoest in twee dagen te stillen en kort te genezen. De geweldigste hoest, borstoppressie en slaaploosheid worden van den eersten dag gesusd en geholpen. — Prijs 2 fr.

N B. — De remedie nemen telkens eene uur vóór of 2 uren na eten en van den helft verminderen naarmate de hoest vermindert.

Tegen opzending van postbon, verzending overal.

OPGELET: Ieder van deze middels is uitsluitelijk verkocht tot Kortrijk, Onze-Lieve-Vrouwstraat, 6, hoek der Groote Markt en Leiestraat, bij den Apotheker OTTEVAERE RAYMOND, die alles bereidt volgens wetenschappelijke kunstvoorschriften, aan de genadigste prijzen.

BIJZONDER BERICHT: aan landbouwers en liefhebbers raden wij aan het vermaard

Vroompoeder voor peerden, prijs 1.50.
Bleene poeder voor hoornvee, prijs 1.50
Duivenzout R. O. voor alle slach van pluimgedierte, prijs 50 cmen.

VERWARMING **VERLICHTING**

Oud huis V. SENGIER-COURTENS

opv. JUSTIN HOUDMONT & Zs

4, LEIESTRAAT, 4 — TELEFOON 170 — **KORTRIJK**
(tegenover 't Stadhuis)

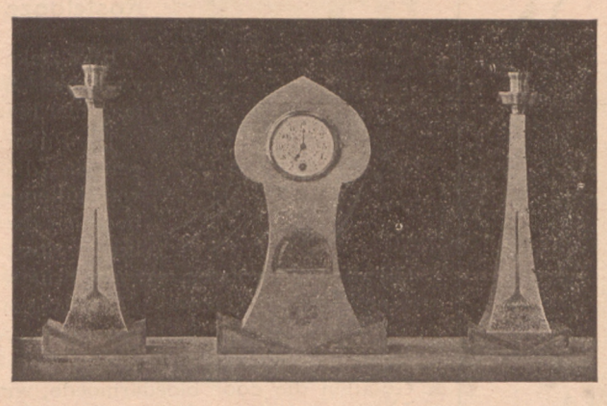

GROOTE KEUS IN

Luchters, Schouwgarnituren en **Foyers.**

Kristal, Porselein en Gleiswerk.

Tafelgerief in zilver en in wit metaal.

— TAFELMESSEN. —

ZENUWZIEKTEN! ZENUWZIEKTEN!

JA! JA!

't Is een aangenomen feit:

De wonderbare Poeders van het Wit Kruis

verzachten oogenblikkelijk en genezen spoedig ALLE ZENUWZIEKTEN: Pijnlijke maandstonden, hoofdpijn, schele hoofdpijn (migraine), draaiingen, zenuwkoorts, de hevigste tandpijn, scheuten in de tanden, hartkloppingen, slapeloosheid, gejaagdheid op de zenuwen, zenuwzwakte, vallende ziekte, zenuwaanvallen bij de vrouwen (hysterie), zwaarmoedigheid, stokken in de keel, rheumatisme, fleurecijn, jicht, enz., enz.

De Poeders van het Wit Kruis versterken de zenuwen,

ze zijn gansch onschadelijk en missen nooit hun uitwerksel.

PRIJS: fr. 1.25 de doos; fr. 3.25 de 3 doozen of de drie dubbele doos; fr. 6.25 de 6 doozen of de zes dubbele doos.

Algemeen depot: Apotheek F. TUYPENS, Houtbriel, 24, Sint-Nikolaas, alsook in alle goede apotheken.

Wacht U van namaaksels, ze zijn zonder waarde.

Verkrijgbaar bij MM. Descamps-Terrière, Steenpoort, 8, en Hulpiau, apothekers te Kortrijk.

DE NAAIMACHIENEN SINGER

worden geleverd met groot krediet, naar keus der klanten.

Betaling per week, per 14 dagen of per maand.

Machienen van alle modellen aan eenieders bereik

DE BESTE KWALITEIT AAN DEN LAAGSTEN PRIJS.

GROOTE KORTING OP KOMPTANT.

Verwisseling van oude machienen aller stelsels.

KOSTELOOS ONDERRICHT.

GOED VERZORGDE REPARATIEN.

LA COMPAGNIE SINGER, Naamlooze Vennootschap.

27—31, Oud-Kleerkoopersstraat, BRUSSEL.

KORTRIJK, 47, Doornijkstraat.

ISEGHEM, Gentstraat, 22.
MEENEN, Koningstraat, 6.
MEULEBEKE, Statiestraat, 28.
MOESKROEN, Statiestraat, 117.
WAEREGHEM, Stormestraat, 16.
WERVICK, Ooievaartstraat, 5.

Belgische Hypotheekmaatschappij EN SPAARKAS

NAAMLOOS VENNOOTSCHAP — Kapitaal 5.000.000 Frank

Zetel te ANTWERPEN, N° 71, KUNSTLEI.

Beheerraad: MM. Baron FREDEGAND COGELS, *voorzitter*, EDOUARD THYS, *ondervoorzitter*, ALPH. ULLENS DE SCHOOTEN, LEON VANDEN BOSCH, HENRI-J. ENGELS.

Collegie der Commissarissen: MM. JEAN DELLA FAILLE DE LÉVERGHEM, *voorzitter*, de Graaf ADRIEN DE BORCHGRAVE D'ALTENA, LEON COLLINET-PLISSART, Baron AUGUSTE DELBEKE, EDOUARD JOLY, de Graaf OSCAR LE GRELLE.

SPAARBOEKJES aan **3.25** °/o en **3.60** °/o

RENTEBOEKJES op NAAM met zesmaandelijksche coupons aan **3.80** °/o of **4** °/o

Uitgifte van Grondobligatiën aan 4.00 °/o

Leeningen op Hypotheek — Voorschotten op Titels

AGENTEN

AVELGHEM: M. Aimé Vercruysse, Gemeentesekretaris.
MOEN: M. Eudore Hooghe, Gemeentesekretaris.
HOOGLEDE (Sleyhaeghe): Achille Pieters, Melkerijbestuurder.
MOORSLEDE: Maurice Reuse, Onderwijzer.
PASSCHENDAELE: Ernest Liefooghe, Deurwaarder.
RUMBEKE: Bruno Roose, Koster.

'T JOEK, 'T JOEK

Nooit Tristig gezind
Nooit Buikpijn

en bijzonder, nooit Vallingen

Ik heb een ijzeren borst en een asem van een peerd omdat ik

Borstpastillen « De Biekorf »

neem 1 frank de doos.

Dijkstraat, Antwerpen, Telef. **6206**

Eischt wel de echte Borstpastillen "De Biekorf., 1 frank de doos.

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapotheek, Ypereen

Antwerpen's Bouw- & Hypotheekbank

Naamlooze Vennootschappij. — Kapitaal 2.000.000 Frank.

Zetel: ANTWERPEN, Twaalf Maandenstraat, 13, nevens de Beurs

Voorzitter: Graaf van der Stegen de Schriek.

Beheerders: Baron van der Gracht d'Eeghem; Bernard Janssens, nijveraar te St-Niklaas; Valère Danaux, advocaat te Zoningen; Leopold Vlytsam, koopman te Antwerpen.

Afgevaardigde-Beheerders: Ridder R. de Schoutheete de Tervarent; Jos. Opbeeck, bankier te Antwerpen.

Collegie van Commissarissen: MM. Florent Boeynaems, notaris te Antwerpen; Schöller, advocaat te Antwerpen; Ch. Tuyttens, te Antwerpen.

Spaarboekjes aan **3.60** °/o 's jaars.
Intrest daags na de storting, zonder op termijn te plaatsen.
Men kan ten allen tijde over zijn geld beschikken.
Kasbons op naam van fr. 500, voor 5 jaar aan **3.75** °/o
Intrest per zes maanden, betaalbaar ten huize.
Grondpandelijke obligatiën van 15 jaar aan 4 °/o. Stukken van fr. 100, 500 en 1.000.

Leeningen op vaste goederen in eersten rang van Hypotheek aan voordeelige voorwaarden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich in:

AVELGHEM: M. O. Vandemeulebroeke, landm.
BELLEGHEM: M. Camiel Prenen, koster.
CASTER: M. J.-B. Platteau-Puissant, grondeigen.
COYGHEM: M. Sylvain Bekaert, Koster-verzek.
CUERNE: M. Jules Melsens, gemeente-sekretaris
DEERLIJK: M. Prosper Opsomer.
GYSELBRECHTEGEM: M. Hector De Groote.
HARELBEKE: M. Jul. Plaetsier-Gryspeert, hand.
HEESTERT: M. Alfred Van de Walle.
HULSTE-BAVICHOVE: M. P. Vandenbulcke.
ISEGHEM: M. Fl. Behaeghe, Vandenbogaerdel.
MARCKE: MM. Cyr. en Gabr. De Brabandere.
MOEN: M. Ernest Coene, verzekeraar.
OOTEGHEM: M. Alois Hoet, koster.
PLOEGSTEERT: M. C. Bossaert, Armentierstr.
STACEGHEM: M. Albert Vlieghe.
TIEGHEM: M. Alfons Supply.
VICHTE: M. Remy Faveere.
WAERMAERDE: M. Teophiel Meire.
WINKEL-ST-ELOI: M. J. Oost-Van Heuvel.

Alleen hoogst gewaardeerde personen worden gevraagd als Agent, voor elke gemeente niet vertegenwoordigd.

RHUMATISM GENEZEN

572° bewijs van genezing. M. Guillaume-Paul Denil, Hospitaalstraat, 186, te Opwijck, schrijft: « Sedert meer dan 5 jaren leed ik van geweldige pijnen van rhumatism. Verleden jaar heb ik twee doozen **William Cachetten** genomen en sedert dien ben ik zoo wel dat het ongelooflijk is: ik kan u niet genoeg bedanken over mijne genezing. Ten einde deze te helpen die lijden laat ik u geerne toe dezen brief te veropenbaren. »

Indien gij lijdt aan rhumatism, jicht, heupjicht, lendenpijnen, enz., weest overtuigt dat de **Cachetten William** die M. Denil genezen hebben, u ook genezen zullen. Dadelijke verzachting: genezing binnen de acht dagen.

In doozen van 2 fr. de 15 cachetten. — 3 fr. de 25 cachetten.

Apotheek MICHOT te Charleroi en bij alle apothekers van België.

Kortrijk, Hulpiau, Deneus; *Meenen,* Flipts; *Rousselare,* Van Houwe; *Moeskroen,* Maes; *Iseghem,* Rodenbach, Verhamme, en **overal.**

Voor uwe MEUBELS!

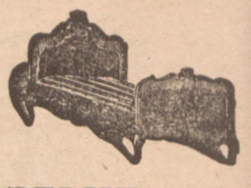

vergeet niet het welgekend huis

JULIEN VANDELEENE

LANGESTEENSTRAAT, N° 24, KORTRIJK.

GROOTE KEUS, LAGE PRIJZEN.

Altijd in magazijn: Slaapkamergarnituren in alle stijlen, Meubels voor eetzalen, Salongarnituren, Amerikaansche bureaux, Herberggerief, Matrassen, Spiegels, Kinderrijtuigen, Karpetten, IJzeren bedden, enz., enz.

— MEN WORDT TER TROUWE BEDIEND —

MUZIEKMAATSCHAPPIJEN

koopt uwe instrumenten in het

HUIS EM. FAUCONIER

Keizer Karelstraat, 83, TE GENT.

BUGLES te beginnen aan fr. 33.00.

Clarinette si b, ebbenhout, 13 sleutels, 2 ringen, fr. 45.00.

franco t'huis geleverd.

VRAAGT PROSPECTUS.

SCALDIS RIJWIELEN

SCALDIS ANTWERPEN

Het Rijwiel van den Gentleman

MET RINGVORMIGE LOOPVLAKKEN ONVERSLIJTBAAR EN ONLOSLOOPBAAR

70 % minder wrijving

IDEAAL VOOR HET TOURISME

- FIJNSTE TOEBEHOORTEN -

Motorrijwielen Scaldis

EENVOUDIG EN BETROUWBAAR

1 1/2 HP = Frs 650.—
2 1/2 HP = Frs 850.—

Te koop bij alle fijne werktuigkundigen

KATALOGEN FRANCO OP AANVRAAG

Etablissements SCALDIS. -- Antwerpen

Naamlooze Maatschappij — Kapitaal 500.000 franken

Monopool voor België der beste rijwielspecialiteiten de banden Perfection, de vrijwielnaven O'Karr, de garnituren Bios, de houten velgen Dominion, de kettingen Club, de zadels World de lantaarns Solar.

CHAMPAGNE MERCIER EPERNAY

STOCK EN CAVES	16.000.000	BOUTEILLES
VENTE ANNUELLE	4.500.000	BOUTEILLES
LONGUEUR DE CAVES	21	KILOMÈTRES

Agent: R. GRYMONPREZ-SOETE, Doornijkwijk, 9, Kortrijk.